

9^E JAARGANG N^O 46 — 31 JANUARI 1930

LOSSE NUMMERS 15 CENT

OPLAGE BOVEN 100.000 EXEMPLAREN

DIE STAD

GEILLUSTREERD WEEKBLAD
VERSCHUNT DES VRIJDAGS

AMSTERDAM

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
N.Z. VOORBURG WAL 262
TELEFOON INTERC. 33170

TWEE GELUKKIGE MENSCHEN

De grootste dwergen van de Metro Goldwyn, Stan Laurel en Oliver Hardy, in schuchtere afwachting van nieuwe avonturen.

Overzicht van de tentoonstellingshal.

DE TWINTIGSTE R.A.I.

Het jaarlijksche hoofdstedelijke autofestijn is wederom aangericht in de nieuwe hallen van het R.A.I.-gebouw aan de Ferdinand Bolstraat.

In de omstreken van de Ceintuurbaan zijn de straten gearneerd met lange files auto's uit alle deelen des lands, die door hun eigenaars of afbetalers in de richting van den R.A.I.-tempel worden gedirigeerd.

Deze tentoonstelling, die terugkomt met een regelmatigheid, die weinig andere kenmerkt, is meer een „beurs” dan een expositie. Het stempel van zaken doen ligt er wel zeer duidelijk op. Vooral nu er ditmaal weinig nieuws op automobielgebied te demonstreeren valt, treedt het businesskarakter nog meer op den voorgrond.

Van een evolutie in het automobilisme sinds het vorig jaar spreken, zou te veel gewaagd zijn. Het is wel eens anders geweest. Er waren jaren, dat de R. A. I. sensationeel was, dat er nieuwe

vindingen waren, die ieder op zich een beslissende wijziging brachten in den ontwikkelingsgang van den auto — of zich althans voorstelden die teweeg te brengen. Nu is er alleen sprake van verbeteringen, die nauwelijks den naam van verandering kunnen dragen; hoogstens aanvullingen, technische modesnufjes. Aan onderdeelen van chassis, en motor, aan den uitwendigen bouw van den wagen, aan de inwendige aankleding wordt nog steeds de noodige aandacht geschonken, maar eigenlijk leidt dit alleen tot een merkbaar resultaat bij de luxueuze wagens, bij de peperdure, die aangenamer zijn om te bekijken dan om te koopen. Maar de auto's voor zakelijk gebruik, zooals toch de meeste zijn, bleven vrijwel geheel ongewijzigd. Technici zullen u misschien nog op detailverbeteringen kunnen wijzen, maar van groot belang zijn deze zeker niet.

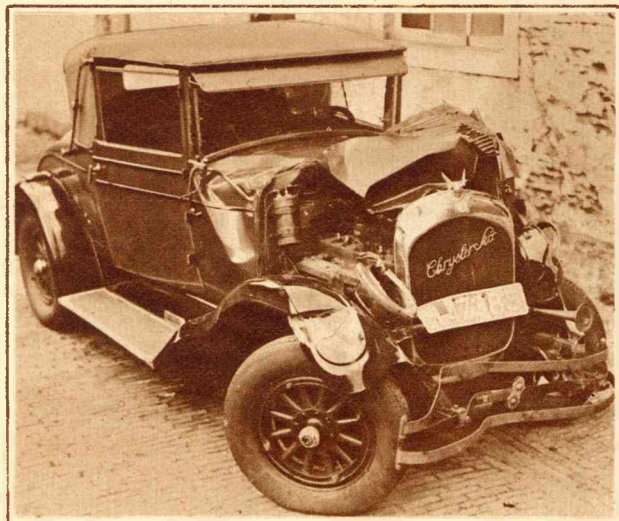
Wandelend door de machtige ruimte, komt ge al spoedig tot de ontdekking, dat de Amerikaansche automobielindustrie het ruimst is vertegenwoordigd en dat trouwens het aantal geïmporteerde merken buitengewoon hoog is. Maar van welke nationaliteit ook, het overgrootste deel der geëxposeerde wagens

De taxi, waaraan U niets grappigs vindt.

De Six Citroën kantelend.

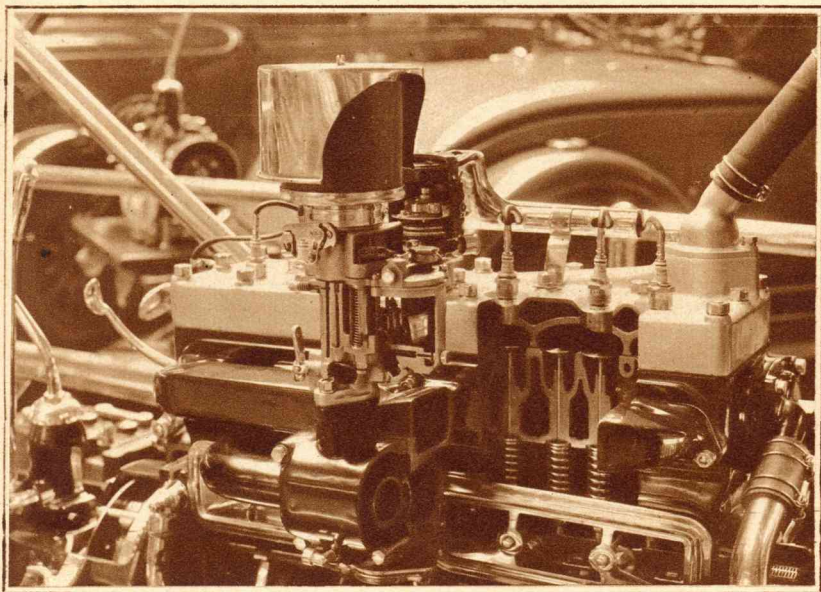
De noodelottige gevolgen van 'n trap op de verkeerde pedaal.

Parkeeren in Peking.

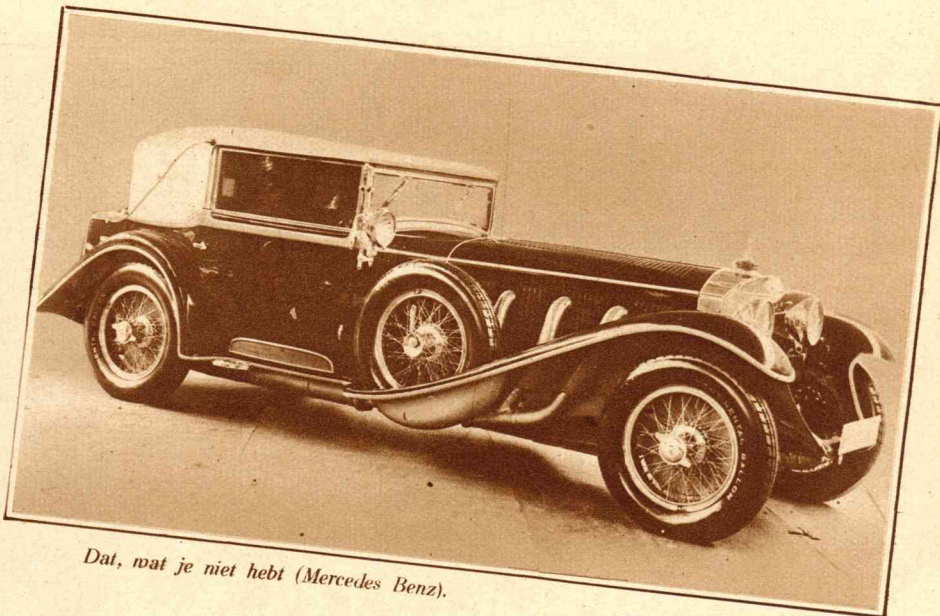

staat er om te bewijzen, dat voor het meerendeel der bezitters een auto geen luxe is, maar een onmisbaar instrument voor den handelaar om zijn zaken voldoende te kunnen behartigen.

De statistieken hebben voor ons uitgerekend, dat in Nederland een op de negentig menschen een auto bezit; nog betere cijfers hebben uitgerekend, dat dit weinig is in vergelijking met andere landen.

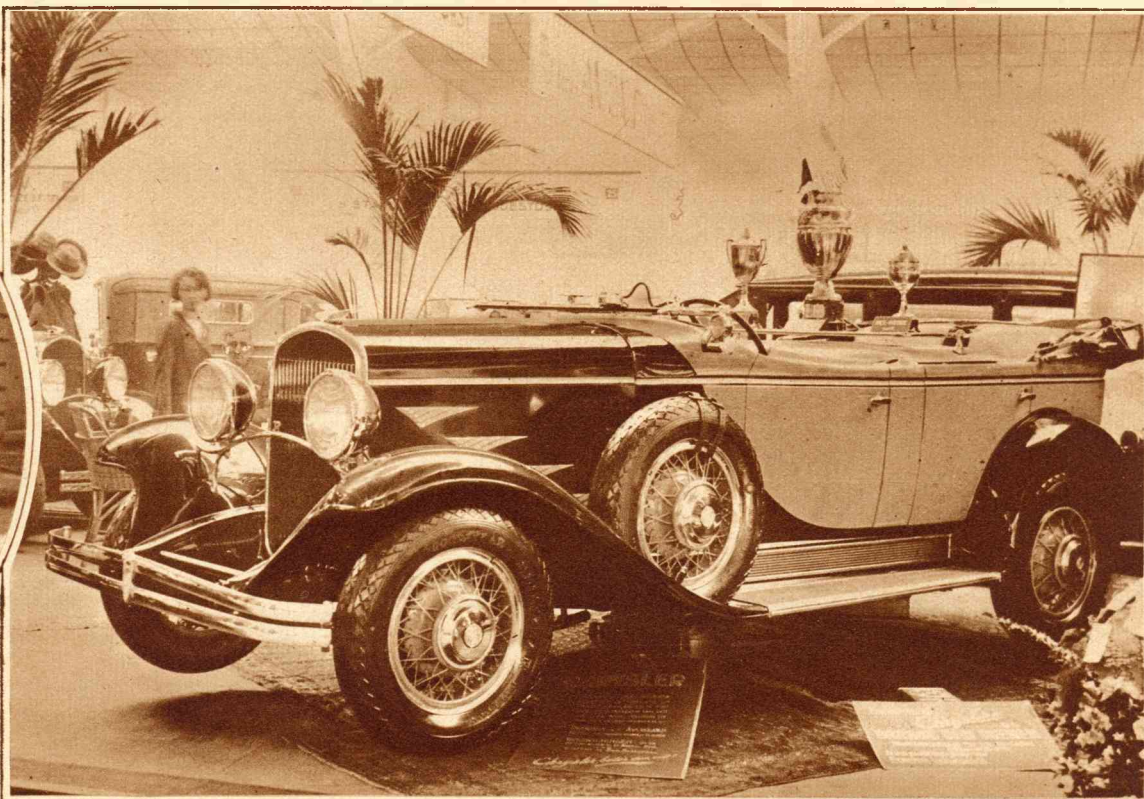
Alleen voor technici!

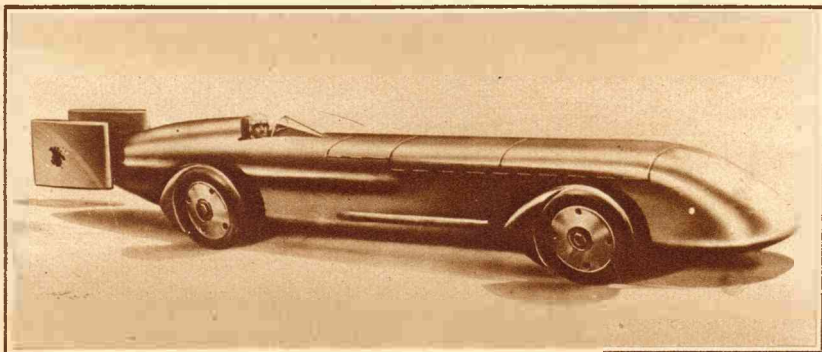
Dat, wat je niet hebt (Mercedes Benz).

De voorloper van den vrachtauto.

Een hoekje van den stand der Chrysler-fabrieken.

Een raceauto, waarmede een snelheid van 345 K.M. per uur werd bereikt.

Wij kunnen dus rekening houden met een nog grotere toename van het automobilisme in Nederland, dat b.v. nog lang niet aan de Belgische cijfers toe is.

Arme, beklagenswaardige voetganger. De dag zal niet ver meer zijn, dat de mummie van den laatsten tippelaar in het museum staat naast den eersten auto en wij zullen om beiden glimlachen.

Wonderlijk zoo snel wij gewend zijn aan den modernen auto, aan het snelverkeer in zijn geheel. Toch hebben vele van onze lezers nog de onbeholpen wagentjes gekend, waarvan wij er op deze pagina enkele afbeeldden. Maar de kinderen van thans, die groot worden met techniek en mecha-

nisme, schaterlachen om die dwaze dingen. Zij laten zich niet meer overbluffen door de wonderen, die op de R. A. I. te zien zijn, zij gebruiken woor-

den en termen, waarvan vele ouderen nauwelijks de beteekenis begrijpen.

Maar over tien jaren? Hebben we dan misschien ieder ons eigen vliegtuigje?

Wie weet. In ieder geval hoop ik het nog mee te maken.

S. B.

Wagenrennen.

EEN DRAMA IN 'T POOLIJES?

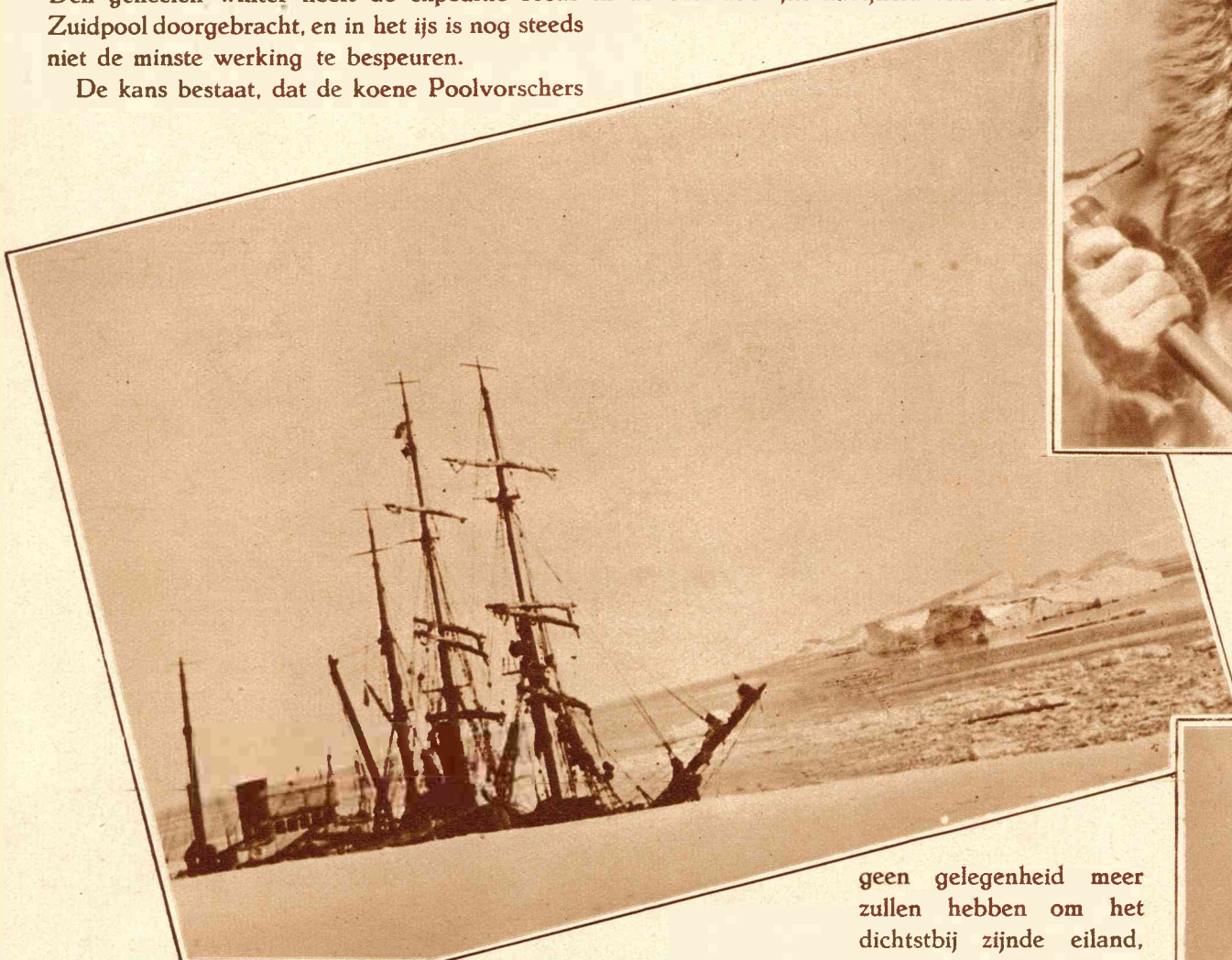
Onrustbarende berichten melden, dat de Zuidpool-expeditie onder leiding van den bekenden Amerikaanschen ontdekkingsreiziger Byrd in groot gevaar verkeert. Den geheelen winter heeft de expeditie reeds in de onmiddellijke nabijheid van de Zuidpool doorgebracht, en in het ijs is nog steeds niet de minste werking te bespeuren.

De kans bestaat, dat de koene Poolvorschers

Richard Byrd.

De Amerikaansche en Noorsche regeering hebben aan de walvischvaarders, die in het open water vóór de ijsvelden hun bedrijf uitoefenen, verzocht,

geen gelegenheid meer zullen hebben om het dichtstbij zijnde eiland,

Klein Amerika, te bereiken. Is hun dit niet voor half-Februari gelukt, dan zijn zij gedwongen een nieuwen winter aan de Pool door te brengen. Daar het gebrek aan levensmiddelen zich reeds doet gevoelen heeft de marconist aan boord van het schip der expeditie om hulp geseind.

Bernt Balchen.

Byrd en zijn gezellen zoo mogelijk ter hulp te komen. Het zal echter voor de kleine schepen dezer visschers hoogstwaarschijnlijk onmogelijk zijn om zich een weg door de geweldige ijsmassa's te banen. Met groote spanning wordt thans over de heele wereld gewacht of men er in zal slagen de expeditie uit haar benarde positie te bevrijden.

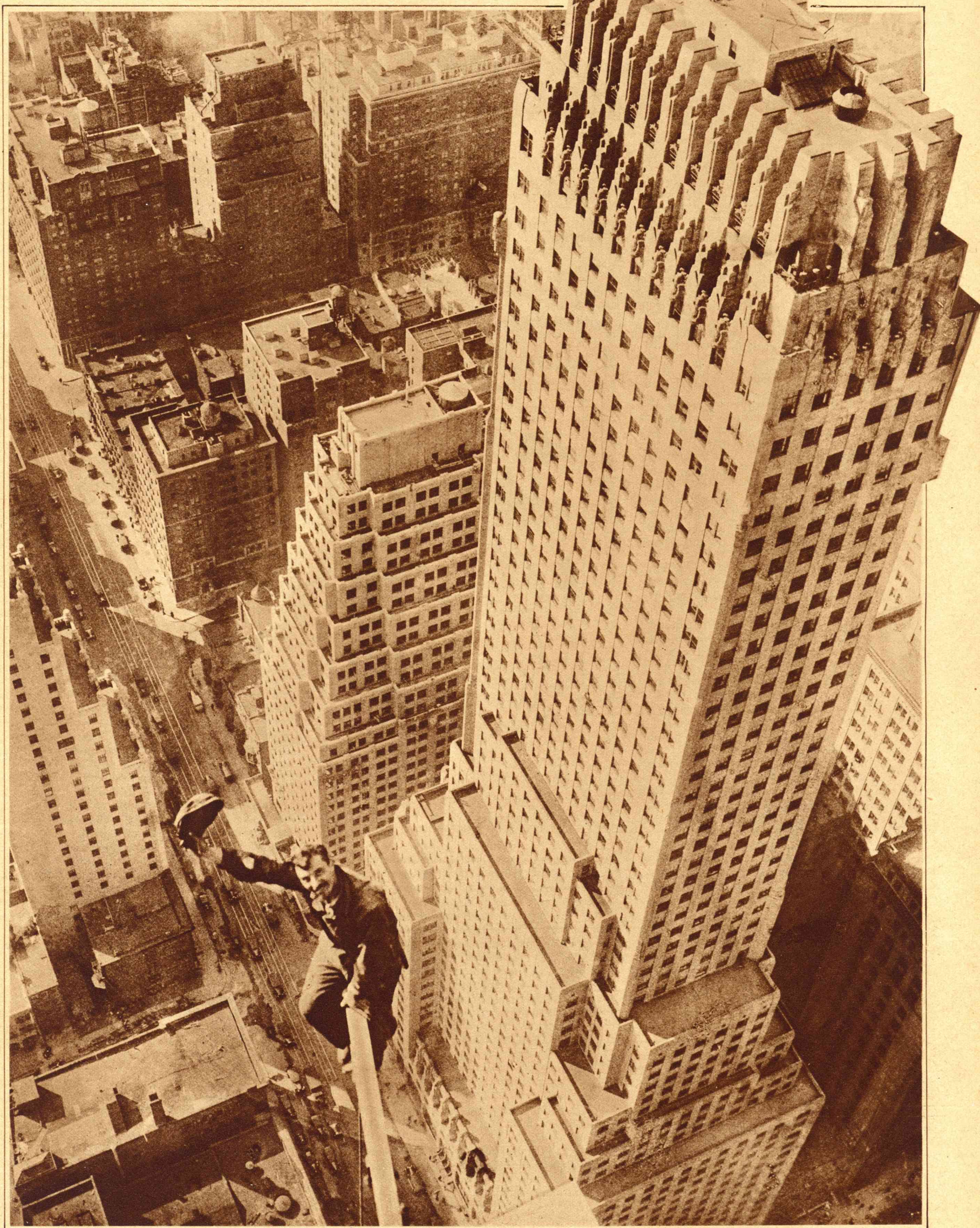
Wij geven hierbij een foto van de „City of New York”, ingesloten door het ijs, en van de voornaamste aanvoerders van Byrd's ontdekkingsstocht.

Ashley McKinley.

Harold Gatty.

Een duizelingwekkend gezicht van den nieuwsten New-Yorkschen wolkenkrabber, het Chrysler-

NIEUWE WERELD

Building, op zijn overbuur, het Chanin-Building en in de Lexington Avenue en 42nd street.

Een Moordenaar en zijn Zoon

DOOR A. OSCAR KLAUSSMANN

Toen de werkster zag, dat hij aan de bel van de woning der voormalige kunstrijdster wilde trekken, gaf zij hem ongevraagd kennis van het vertrek der twee dames. Over 't doel van haar reis en haar tegenwoordige verblijfplaats kon zij evenmin inlichtingen geven als over den vermoedelijken duur van haar afwezigheid.

Rudolf voelde, dat bij deze onverwachte mededeeling zijn tot dan toe mannelijk bestreden ziektegevoel hem weer vervulde.

Het viel hem moeilijk, om de trap af te loopen, en een stekende hoofdpijn begon hem te kwellen, terwijl hij door de nu al volle straten liep, om de woning van zijn vriend Wendrich te bereiken. De boekhouder was juist voornemens, zich naar zijn kantoor te begeven, toen Rudolf bij hem binnenkwam. Ook hij schrok van het ziekelijke uiterlijk en de koortsachtige oogen van den onverwachten bezoeker. Maar hij trachtte zijn ontsteltenis te verbergen en ontving zijn vriend, dien hij na zijn terugkomst nog geen enkelen keer gezien had, met de grootste hartelijkheid, om hem het uitspreken van de boodschap te vergemakkelijken, die hem misschien hier had gebracht.

„Je moet mij voor een korten tijd bij je opnemen, Georg,” zei Rudolf gejaagd. „Slechts voor enkele dagen — en ik beloof je, dat ik je niet den minsten last zal bezorgen. Het is voor mij slechts noodig, dat niemand mijn verblijfplaats verneemt. Bij onze oude vriendschap smee ik je, mij dit verzoek niet te weigeren.”

„Mijn woning is natuurlijk tot je beschikking, zooals alles, wat ik bezit,” verzekerde Wendrich hartelijk. „Je kunt hier blijven, zoo lang als het je bevalt.”

Rudolf drukte hem de hand en de boekhouder voelde met een groote bezorgdheid, hoe koortsachtig heet de vingers van zijn vriend waren.

„Ik dank je — dank je oprecht! En je zult je mond houden, niet waar? Mijn vader mag in geen geval weten, waar ik mij bevind.”

„Je hebt dus twist met je vader gekregen? Zijn jullie voorgoed van elkaar vervreemd?”

De advocaat maakte een afwerend gebaar. „Vraag mij niets, Georg, dat verzoek ik je. Zooveel kan ik slechts tegen je zeggen, dat ik hem nooit meer wil zien... nooit, nooit!”

De opwinding, die hij bij de laatste woorden toonde, was zoo duidelijk een kenteeken van zijn ziekelijken toestand, dat Wendrich zijn vrees nu toch niet langer voor zich kon houden en die in de meest vriendschappelijke woorden uitsprak.

De advocaat liet hem echter nauwelijks uitspreken en riep, terwijl hij rusteloos in de kamer heen en weer ging loopen: „Nee, nee, mij scheelt volstrekt niets! Waarom pijnigt de heele wereld mij over mijn uitzien en met de zorg over mijn gezondheid? Ik mag nu niet ziek zijn en daarom ben ik het ook niet. Over een paar dagen, als men mij mijn legaat uitbetaald zal hebben, dan, ja, dan is alles mij onverschillig. Maar zoo lang moeten mijn krachten het nog uithouden. En zij zullen het uithouden, daarvan ben ik vast overtuigd. Dit onwelzijn is slechts het gevolg van een slape-loozen nacht — een soort van katterigheid — anders niets! Als ik een paar uur zal hebben geslapen...”

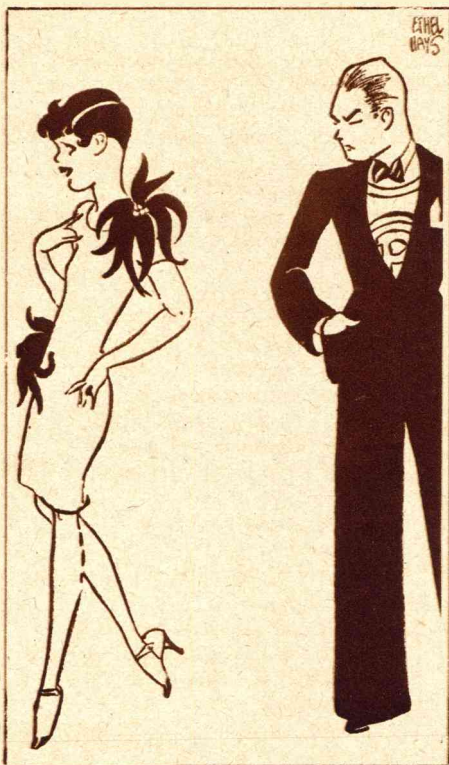
Hij hield midden in zijn opgewonden wandeling op en greep naar de leuning van een stoel. Zijn heele lichaam beefde en hij deed tevergeefs zijn best, om zijn oogen open te houden. „Als... ik... geslapen... zal... hebben...” herhaalde hij met een zware tong, en zeer zeker zou hij in het volgende oogenblik neergevallen zijn, als Wendrich, die zijn flauwte zag aankomen, hem niet in zijn armen had opgevangen. Met moeite bracht hij den al bewusteloozen jongeman naar de kanapee, waarop hij hem zoo gemakkelijk mogelijk neerlegde. Toen opende hij de deur en riep de huisjuffrouw binnen.

Met enkele woorden trachtte hij den toestand voor de verbaasde vrouw uit te leggen. Zijn vriend was schijnbaar plotseling ernstig ziek geworden

en hij mocht hem in geen geval alleen laten. Daarom moest zij naar dokter Wagner gaan, van wien hij wist, dat hij vroeger huisdokter bij de familie Krauze was geweest en bij wien hij daarom een persoonlijke belangstelling voor den patiënt mocht veronderstellen. De huisjuffrouw ging zonder verder iets te vragen de boodschap doen, en een half uur later kwam zij in gezelschap van den dokter terug.

Deze liet zich door den boekhouder alles vertellen, wat hij over de ziekte van zijn vriend had mee te deelen, en hij ging toen met een ernstig gezicht tot een zorgvuldig onderzoek van Rudolf

Fanny Flapuit zegt:

Een man is verliefd, en snee hij vindt, dat de rokken van zijn meisje wat kort zijn.

over, wiens bewusteloosheid intusschen in ijlede koorts was overgegaan, daar hij voortdurend half-luid in afgebroken, grootendeels onverstaanbare woorden bij zichzelf sprak.

De uitslag van zijn bemoeiingen scheen den dokter niet te bevredigen. Hij schudde zijn hoofd en zei: „Een bepaalde ziekte kan ik voor het oogenblik nog niet vaststellen, maar dat sluit niet uit, dat dit morgen heel anders zal zijn, en de indruk is over het geheel niet gunstig. U wenscht den zieke natuurlijk zoo spoedig mogelijk kwijt te raken?”

Georg Wendrich herinnerde zich het verzoek van zijn vriend, en hij behoefde niet lang na te denken, om een besluit te maken.

„Nee, dokter, ik zou hem daarentegen liefst hier houden, als mijn huisjuffrouw het goed vindt en u er in het belang van den patiënt niets op tegen hebt.”

„Als u voor een geschoolde verpleegster zorgt, zou hij ten slotte hier even goed kunnen zijn als ergens anders.”

Daar er bij de goedgehartige huisjuffrouw slechts een verzoek van Wendrich noodig was, om haar tot het opnemen van den patiënt over te halen, was de aangelegenheid spoedig geregeld. Voordat de geneesheer vertrok, stond hij nog geruimen tijd aan het bed van den zieke, dien men uitgekleeft en naar het bed van den boekhouder gedragen had, en hij luisterde hoofdschuddend naar de eigenaardige, onsamenhangende woorden, waaronder hij

het meest herhaalde, dat hij niet ziek was en niet ziek mocht worden, vóór hij z'n legaat ontvangen en zijn testament gemaakt had.

Toen ging de zieke plotseling rechtop zitten en riep: „Nee, ik ben niet medeplichtig aan de misdaad, omdat ik dat geld aanneem — zij... mag immers niet arm en hulpeloos achterblijven — zij...”

De geneesheer legde zijn hand op het gloeiende voorhoofd van den zieke, en deze aanraking moest wel een bedarenden invloed uitoefenen, want de heftig uitgesproken woorden gingen over in een zacht, onduidelijk gepevel en zijn van koorts gloeiend hoofd viel weer in de kussens neer.

„Er moet een bijzondere aanleiding voor deze ziekte bestaan,” dacht dokter Wagner, toen hij de woning van den boekhouder verliet. „De denkbeelden, die hem zoo'n angst bezorgen, hebben waarschijnlijk een bepaalden grondslag. Nu, wij zullen wel eens zien. In ieder geval gaat dat mij als geneesheer niets aan.”

XXIV

Met knorrig oogen en het afgematte gezicht van een man, die groote lichamelijke vermoeienissen heeft doorgemaakt, keerde Frans Krauze den tweeden morgen na zijn vertrek terug. De aandoeeningen der laatste dagen moesten zijn ijzeren wilskracht hevig geschokt hebben, want hij had zijn gezicht niet zoo in bedwang als anders en de uitdrukking er van toonde duidelijk genoeg, dat de verwachtingen, die hij van deze reis naar Insterburg had gehad, niet in vervulling waren gegaan.

De reis was inderdaad geheel vergeefs geweest. Toen hij zich aan het kantoor van het tuchthuis aandiende en om vergunning vroeg, den gevangene Malinowski te spreken, werd hem door den directeur op een tamelijk barschen toon geantwoord, dat er in de eerste dagen of weken aan de vervulling van zijn verzoek niet gedacht kon worden, omdat de gevangene ernstig ziek lag. En op de vraag naar den aard en den vermoedelijken duur der ziekte had de ambtenaar, die blijkbaar niet welwillend gestemd was tegenover den bezoeker, kort en barsch geantwoord: „Ik heb geen reden, om u zulke inlichtingen te geven en geef u in uw eigen belang den raad, om uw verzoek voortaan schriftelijk in te dienen en het antwoord daarop af te wachten, voordat u de moeite en de kosten van een reis naar Insterburg maakt. Want ik verklaar, dat voortaan slechts zeer geldige redenen een aanleiding zouden kunnen zijn, om de door u gevraagde vergunning te geven.”

Daarmee was hij weggestuurd en hij zou niet vernomen hebben, waarin de ziekte van Malinowski bestond, als het hem in een nabij het tuchthuis gelegen restaurant niet gelukt was, om een daar vertoevende opzichter aan het praten te krijgen, terwijl hij zich voor een naasten bloedverwant van den gevangene uitgaf. Toen had hij vernomen, dat deze een ernstige bloedspuwing had gehad en sindsdien doodziek was. Na het ontvangen van deze inlichtingen had hij natuurlijk alle hoop moeten opgeven, om het doel van zijn reis nog te bereiken en hij was met den avondtrein op de terugreis naar Breslau gegaan, onder den last van groote zorgen, die hem geen minuut van rustigen slaap gunden.

Hij was voornemens geweest, om na zijn thuiskomst nog een paar uur te gaan liggen, maar voordat hij naar zijn slaapkamer ging, had hij toch nog eerst de aangekomen post willen nazien en daarbij had hij een brief in handen gekregen, die hem een nieuwen, doodelijken schrik bezorgde en zijn gedachten aan rust verdreef.

En toch was het slechts een kort, zakelijk schrijven van de bankiersfirma Wallenberg & Pachaly, met wie hij sedert vele jaren als koopman zaken had gedaan en door wier bemiddeling hij ook meestal zijn beurspeculaties had verricht. Het schrijven was gedateerd op den vorigen dag en luidde:

„Onder de papieren, die onze cliënte mevrouw Wilhelmine Abt ons drie maanden geleden verzegeld in handen gaf met de opdracht, deze in geval van haar dood te openen, vonden wij, nadat wij op haar rechterlijke volmacht in tegenwoordigheid van den notaris de zegels verbroken hadden, een wissel op uw naam ten bedrage van twintigduizend mark. Wij nemen de vrijheid, hiermee bij u aan te vragen, of u dezen bij ons wilt aflossen, omdat wij in een tegenovergesteld geval u de van ons geëischte afrekening overmorgen bij gelegenheid der erfenisregeling voor de rechtbank moeten overhandigen. Ook herinneren wij u nogmaals aan de vereffening uwer schuld bij ons van vijfduizend driehonderd Mark, waarvan wij ondanks ons herhaald verzoek tot heden geen betaling hebben ontvangen.”

Alsof hij op die manier lucht wilde geven aan de boosheid, die hem haast deed stikken, scheurde de graanhandelaar den brief in stukken en smet den saamgebalden prop ver van zich af.

„Ha, dat satsche wijf!” knarste hij. „Daarom heb ik de wissels dus tevergeefs in alle hoeken van haar woning gezocht! — En zij had mij zoo plechtig beloofd, die niet uit haar handen te geven! — Nu zal natuurlijk vandaag of morgen ook de andere voor den dag komen. Dat was het laatste! — Nu is alles verloren. Geen redding meer... geen!”

Hij streek met beide handen door zijn gladgescheiden haar en staarde lang als een krankzinnige voor zich uit; toen bewoog hij, hoewel onbewust, zijn dunne bloedeloze lippen voor een half-luide alleenspraak.

„Hij moet het legaat aannemen en moet het geld aan mij geven. Hij mag het mij niet weigeren. Er moet een middel gevonden worden, om hem daartoe over te halen. Ik wil niet, dat alles vergeefs is geweest — ik wil niet — ik wil niet.”

Hij nam al zijn wilskracht te baat, om zijn wanhopige stemming meester te worden. Met de hulp van een klein zakspiegeltje bracht hij zijn haar in orde en trachtte hij de gewone uitdrukking weer aan zijn gezicht te geven. Toen overtuigde hij zich door een blik op de klok, dat zijn zoon nog thuis moest zijn en ging naar diens kamer.

Toen hij op zijn herhaald kloppen geen antwoord kreeg, opende hij, van een bang voorgevoel vervuld, de deur, om zich onmiddellijk te overtuigen, dat het vertrek leeg was. De kleerkast en de verschillende schuifladen waren geopend, alsof de bewoner in de grootste haast voorbereidselen voor zijn vertrek had gemaakt; op den vloer stond echter een goed gesloten koffer.

Zonder zich lang met nutteloos nadenken op te houden, snelde de graanhandelaar naar beneden naar de keuken, waar Mina al lang druk met haar potten en pannen bezig was.

„Wat is hier tijdens mijn afwezigheid gebeurd?” schreeuwde hij haar toe. „En waar is mijn zoon?”

De huishoudster keek slechts even om, terwijl zij op haar gewonen knorrig toon antwoordde: „Vraag hem dat zelf maar, als u het wilt weten. Wat kan het mij schelen, waar hij is!”

Krauze wist bij ervaring, dat hij nooit slechter klaar kwam met Mina, dan als hij tegenover haar als heer en meester optrad. Daarom dwong hij zich ondanks zijn groote opwinding, om haar op een vriendelijken toon te vragen, wat zij van Rudolfs verblijf wist. Maar hij had daarmee geen beter succes, dan hij met een hardvchtige en gebiedende vraag zou hebben gehad. Alles, wat hij met veel moeite van haar te hooren kreeg, was, dat de advocaat gisterenmorgen vroeg weggegaan was met de verklaring, dat hij zijn koffer in den loop van den dag zou laten afhalen en hij zelf waarschijnlijk een groote reis ging maken. Sindsdien had zij niets meer van hem gehoord en overigens wenschte zij over dingen, die haar niets aangingen, met rust te worden gelaten.

De graanhandelaar begreep spoedig, dat hij hier niet op een verdere opheldering behoefde te hopen, en nadat hij in de kamer van zijn zoon tevergeefs naar een achtergelaten brief had gezocht, begaf hij zich op weg naar de Rijksbank, waar men toch wel bekend zou zijn met het verblijf van den jongen advocaat.

Maar hier wachtte hem slechts een nieuwe teleurstelling. De directeur toonde hem een in den loop van den vorigen ochtend gekomen brief, waarin Rudolf zijn wegblijven verontschuldigde door te zeggen, dat hij heel onverwacht genoodzaakt was, om voor dringende persoonlijke aangelegenheden

een groote reis te maken, waarvan hij den duur vooraf niet bepaald kon opgeven.

„Onbegrijpelijk!” prevelde Krauze, terwijl hij de weinige regels las en herlas. „Absoluut onbegrijpelijk! — En intusschen weet ik niet eens, of hij waarlijk op reis is gegaan, want de koffer staat nog in zijn kamer.”

„In ieder geval heeft mijnheer de advocaat zich door zijn handelwijze voor ons onmogelijk gemaakt. U zult bij zijn terugkomst wel tegen hem willen zeggen, mijnheer Krauze, dat wij in geen geval andermaal zoo'n willekeurige handelwijze willen ondervinden en daarom van zijn hulp afzien,” zei de directeur koel.

Radeloos, wanhopig, als een verslagen man verliet Krauze de bank, want nu, omdat hij ook niet meer op Rudolf's hulp mocht rekenen, kon nog slechts een wonder voorkomen, dat in de eerstvolgende dagen alles rondom hem in elkaar stortte. In het begin peinsde hij nog wel over een oplossing van de vraag, wat de aanleiding kon geweest zijn voor dit plotselinge vertrek van Rudolf, maar toen

Aan de keerzijde

*

*Wat zijn die nieuwe huizen mooi!
Maar jammer dat op straat,
Om alles rustig te bezien.
Men veel te haastig gaat.
En daarom vraag 'k den B. N. A.
En alles, wat maar bouwt:
Waarom laat ons hier altijd nog
Die achtergevel koud?*

*De achtergevels zie 'k het eerst,
Als 'k stadwaarts kom per trein.
Op achtergevels zie ik thuis,
Als 'k vrij ben, door 't gordijn.
Tervijl het eenigst vergezicht,
Dat 'j' in mijn tuin aanschouwt,
Bestaat in 'n achtergevel met
Veel ongeschilderd hout.*

*Wij hebben architecten voor
Een kamer, kast of kan,
Maar welk' artiest meldt zich nu eens
Voor achtergevels an?
Een huis is nu een jas, heel mooi
Van stof en knoop en snit,
Waarin helaas een leelijk' en
Kapotte voering zit.*

M. v. W.

dreef een aantal dringender zorgen de gedachten aan zijn verdwenen zoon naar den achtergrond en in een koppige opwelling van zijn ouden strijd-lust, die zich niet overwonnen wilde verklaren, begon zijn vindingrijk verstand, dat immers nog altijd een uitweg had gevonden, een nieuw reddingsplan te maken.

Zonder op zijn lichamelijke vermoeidheid te letten, ja, zelfs zonder die te bemerken, bleef Krauze urenlang op de been, om overal zijn geluk te beproeven, waar hij zijn koopmanscrediet nog staande achtte. En al de zaken vrienden, aan wie hij met een onverschillig gezicht, op een goedhartigen toon een slim bedacht sprookje vertelde, om zijn verlegenheid van het oogenblik geloofwaardig en onverdacht te doen voorkomen, zouden zijn talent als tooneelspeler bewonderd hebben, als zij hadden kunnen vermoeden, met welk een doodsangst hij op hun antwoord wachtte, en hoe hij het liefst iederen keer uitgeschreeuwd had, als dit antwoord ontkennend was.

En het scheen inderdaad, alsof er een gerucht van zijn nabijzijnd bankroet vóór hem uit de heele stad was doorgeslagen. Want waarheen hij zich ook begaf, waar hij ook mocht aankloppen, overal ontmoette hij slechts een meewarig schouderophalen en beleefd ontkennende antwoorden, waaruit meestal duidelijk genoeg het wantrouwen bleek. Toen het middaguur aanbrak, had hij reeds alle hoop opgegeven en het was eigenlijk slechts

een wanhoopsdaad, dat hij besloot, naar Wallenberg & Paschaly te gaan en een uitsel van acht dagen voor de inwisseling van den wissel te vragen. Dit werd hem vlakweg geweigerd, zooals hij ook niet anders had kunnen verwachten, en toen hij na deze nuttelooze vernedering in het gebouw van zijn vroegeren bankier weer buiten kwam, was hij eindelijk tot de onwankelbare overtuiging gekomen, dat het nu tijd voor hem werd, om de wapens neer te leggen.

Krauze zag in, dat er geen reden meer bestond, om dezen hopeloozen strijd voor zijn koopmanseer en zijn burgerlijk bestaan voort te zetten. Binnen enkele dagen moest zijn lot onfeilbaar beslist worden, en als het dan eenmaal aan de heele wereld bekend werd, dat de schijn van goedgeheid en eerbiedwaardigheid, dien hij zoo lang meesterlijk staande had gehouden, in waarheid al sedert vele maanden niets anders dan leugen en bedrog was geweest, als men vernam, dat hij aan zijn vermoorde schoonzuster groote sommen schuldig was — hoe lang zou het dan nog duren, tot men de vreeselijke verdenking tegen hem kreeg, haar moordenaar te zijn!

Wel had hij met scherpzinnigheid en doortrapte sluwheid een aantal duidelijke onschuldsbewijzen bijeengebracht die zijn rechtvaardiging moesten vergemakkelijken, als dit gevreesde zou gebeuren, en nog kort geleden had hij koelbloedig zoo'n mogelijkheid tegemoet gezien. Maar hij was vandaag niet meer dezelfde, die hij een paar dagen geleden nog geweest was. Sedert het uur, toen die ellendige Hubner met een ruwe vuist in het goed geregeld net van zijn plannen had getast, had hij meer en meer de kracht en slagvaardigheid van zijn vernuft verloren, die hem zoo lang tot beheerscher van den toestand hadden gemaakt, en zonder dit zelfvertrouwen — dat voelde hij nu met een drukkende zekerheid — was hij een verloren man.

Het vertrek van mevrouw Deloria, het bericht der schijnbaar hopelooze ziekte van den Insterbürger gevangene, de onverklaarbare verdwijning van zijn zoon — het waren veelbetekenende omstandigheden, waar hij radeloos tegenover stond en waarmee hij zijn plannen niet overeen kon brengen. Hij vermoedde in dit alles een vreeselijk gevaar, maar hij kon het wezen van dit gevaar niet erkennen, en hij kon daarom geen voorbereidselen maken, om het met de geschikte wapens tegemoet te gaan.

Zoo was dan nu het einde gekomen, vlugger, dan hij vermoed en gevreesd had, en er bestond voor hem nog slechts de laatste, ellendige uitweg van alle misdadigers — de vlucht! Hij knarste met zijn tanden en balde zijn vuisten in woede over zijn eigen zwakte, toen hij in zijn wanhopige overdenkingen aan dit slot was gekomen. Maar nu moest hij in het onvermijdelijke berusten en het was toch altijd beter, om de rol van het opgejaagde wild te vervullen, dan in een laffe overgave het naderen der honden af te wachten.

Nog koesterde men immers geen verdenking tegen hem, nog was hij zeker, een voorsprong op zijn vervolgers te winnen. En al was het ook niet meer dan een voorsprong van enkele dagen, toch konden die zeker tot redding dienen voor den man, die met een slimme berekening van tijd en gelegenheid gebruik wist te maken.

Maar voor een vlucht had hij vooral geld nodig, en hij bezat op dit oogenblik niet meer dan een paar honderd mark. Omdat hij niet meer op zijn zaken vrienden kon rekenen, bleef er voor hem niets anders over, dan zijn heil daar te zoeken, waar hij vroeger al eens redding uit voorbijgaande verlegenheden had gevonden, namelijk bij den kleinen mijnheer Saling, van wien hij door ondervinding wist, dat hij voor de verlokkingen van een rentevoet van twintig of vijf en twintig procent niet ongevoelig was. Zonder tijd te verliezen, zocht hij den ouden heer in zijn tamelijk armoedige woning op en gaf als reden voor zijn verzoek om een leening van twaalfduizend mark de noodzakelijkheid op, dat hij den volgende dag aan de beurs een koersverschil moest betalen. Maar hij ontmoette ook hier nog veel grootere bezwaren dan bij vroegere gelegenheden, en pas, toen hij zich bereid had verklaard, om een reeds over acht dagen vervallenden wissel van veertigduizend mark te onderteekenen, toonde mijnheer Saling zich bereid, om de zaak af te handelen.

Tot een onmiddellijke uitbetaling van het geld, waarop Krauze gehoopt had, beweerde hij, niet in staat te zijn.

(Wordt voortgezet)

Amsterdam's „Koopmans-waagen”

in de 16e Eeuw

Van de Amsterdamsche bouwwerken, welke in den „goeden ouden tijd” getuigenis aflegden van den goeden smaak onzer vroegere-eeuwsche bouwmeesters, mag vooral de Oude Waag genoemd worden, welke zich eertijds op den Dam bevond, en welke, nadat zij in het jaar 1561 was gesticht, tot 1617 het eenige gebouw in de hoofdstad was, hetwelk voor dat doel gebezigd werd. Later werden ook de Sint Anthonis Waag en de Reguliers Waag in gebruik genomen. Alvorens wij aan deze drie gebouwen iets nader onze aandacht wijden, zij eerst nog opgemerkt, dat met het stichten van de Oude Waag op den Dam niet voor het eerst een aanvang werd gemaakt met het beschikbaar stellen eener gelegenheid tot het doen wegen van koopmansgoederen door daartoe speciaal aangestelde, beëdigde wegers.

Reeds lang tevoren werd van stadswege een waag geëxploiteerd, want de stedelijke overheid achtte het haar plicht, er toe mede te werken, dat „yder syn rechte gewigt ontving, dat den koopman bedongen heeft te geven, synde in allen gewesten een gebruyck om gerechticheyt te oeffenen”.

Van stadswege werd daarom reeds, lang vóór dat de Waag op den Dam verrees, een dergelijke weeginrichting voor den handel geëxploiteerd, maar evenals met andere instellingen, werd ook het houden van een waag in de eerste tijden door het stadsbestuur verpacht.

Uit die jaren dagteekent ook de keur (van 10 Juli 1524), waarin o.a. werd voorgeschreven, dat „Burgers mét Burgers yets te Waag leverende, yder het halve Waag-geldt moeten betalen; doch met vremen handelende, komt het Waaggeldt te laste van de vremen”. Ook vermeldde deze Keur de verbodsbepaling, dat „de Pachter niet voor geldt goed in de Waag mocht bergen”. Te zorgen, dat het „zig dronken drinken” niet voorkwam, dat de „Schaalen behoorlijk gereynigt en de gewichten geijckt wierden”, behoorde eveneens tot de taak van den pachter der Waag.

Maar..... hoe goed alles in de Keur omschreven mocht zijn, toch bleek, dat dit systeem verschillende bezwaren medebracht. De pachters waren n.l. — gelijk de Amsterdamsche geschiedschrijver Casparis Commelin vertelt — „vaak traag in 't opbrengen van de beloofde pacht-penningen”. Daar bovendien brand of diefstal niet zelden voorkwam en in die gevallen „de Stad daarbij te kort kwam, zijn de Burgemeesteren en de 36 Raaden te rade

geworden, een heerlijke, suffisante Waag te bouwen, te meer, daar de Stad alsdan bleek welvaarende en in groote voorspoet bloeyende te wesen”.

Van het nieuwe Waag-gebouw, dat de Stad op den Dam liet bouwen, werd in 1560 de eerste steen gelegd door burgemeester Pieter Kanter, waarna men bijna een jaar noodig had om het kloeke bouwwerk te voltooien, dat inderdaad een „treffelijk, sterk, hecht Gebouw” mocht genoemd worden.

Het bestond uit „altemaal blaauwe Arduynsteen, stond ten alle zijde vrij, onbekommert;

twee vierkanten, tachtig voeten hoog tot den nok opgetrokken, met een heerlijke hartsteene Galderij om 't dak verciert.”

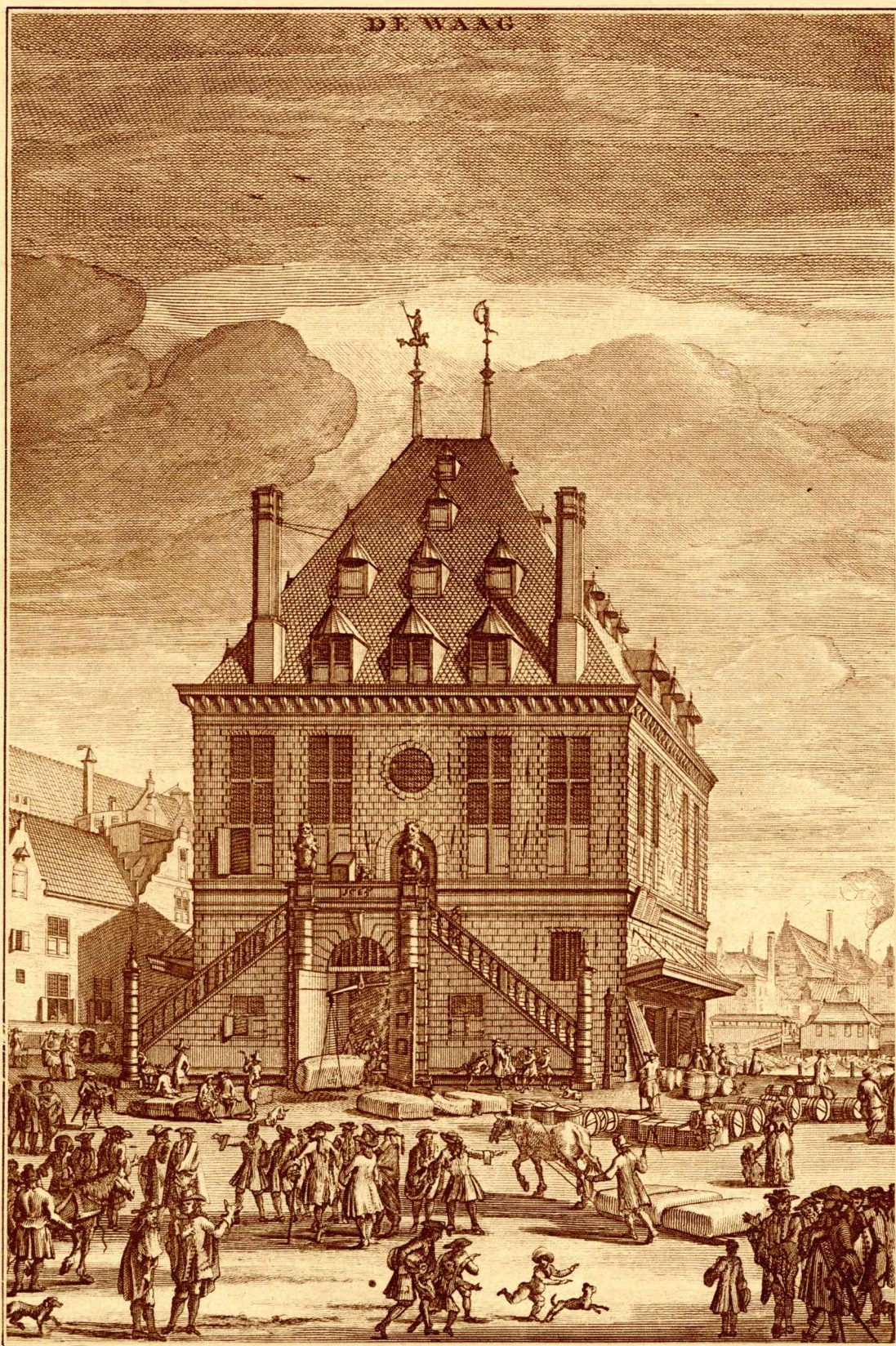
Wij zullen den beschrijver van de „stede Amstelredamme” niet op den voet volgen, waar hij ons een gedetailleerde opsomming geeft van alle „schoone lijnen en hoeken”, welke aan de Oude Waag op den Dam te vinden waren, doch hiervoor liever verwijzen naar de afbeelding van dit — jammer genoeg — sinds lang verdwenen bouwwerk. Alleen zij nog even aangestipt, dat de bovenvertrekken van deze Waag zoowel „den Redenrijkers tot vergaar-plaatse dienden als tot Garnisoens-Krijgs-raadt-kamer werden gebruyckt”.

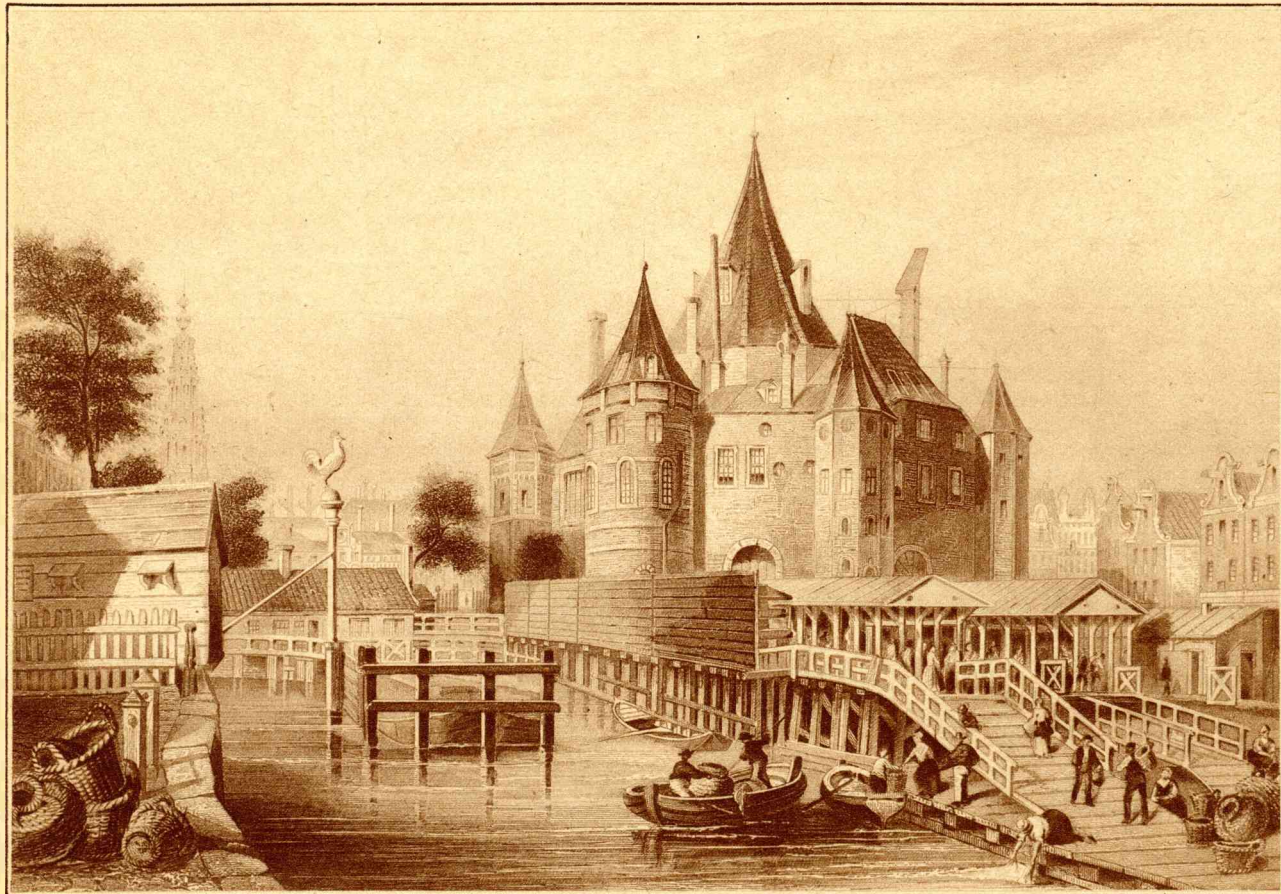
Maar hoe fraai en doelmatig de Waag op den Dam ook zijn mocht, men kwam van lieverlede aldaar ruimte te kort, daar „de Koophandel door Godes zegen jaarlijks vermeerderde, zoodat de Koopluyden aan dese Waag niet te gelyck konden gerijft worden”. Daarom moest het stadsbestuur naar meerdere ruimte omzien en men besloot tot het inrichten van twee andere „Waagen”, zoodat de „Aemstel-Stadt alsdoen drie Waagen rijk werd.”

Als tweede Waag werd ingericht de oude Sint Anthonis Poort, welke gelegen was aan de Oude Zijde op de Nieuwe (weleer Sint Anthonis) Marckt 1), zijnde een oud vierkant gebouw, voordien een van de Stadspoorten en deswegen met verscheyde ronde torens en opgaande spitsen kasteelswijze voorsien en gesterckt.”

De eerste steen van dit gebouw, hetwelk thans nog (na de belangrijke restauratie, welke er eenige jaren geleden aan werd aangebracht) een sieraad van een der oudste stads-centra uitmaakt, werd den 28sten Mei 1488 gelegd. Dat onze voorouders heel wat goedkooper groote gebouwen konden neerzetten dan hun nakomelingschap uit de 19e en 20e eeuw, moge hieruit blijken, dat de Sint-Anthonis-Poort, van 't bouwen gecost heeft: vijf duysent dry hondert vijf guldens, vier stuyvers”.

In het jaar 1617 werd een aanvang gemaakt met de verbouwing, noodig om het bouwwerk als Waag dienst te laten doen — hetgeen te eerder mogelijk was, daar „de Sluys daaronderloopende, dry jaaren te voren gedempt was — en in het volgende jaar kon de tweede of Nieuwe Waag in gebruik worden genomen. Men had daartoe „het voorste deel tot de twee torens verlengt en ter wederzijds openingen tot de Schaalen gemaakt, zoodat ter vier zijden vier Schaalen waren.”

St. Anthonis Waag en Fischmarkt.

Boven de weegplaats was een „Burgerlijk Hooft-Wachthuys, een Heelmeesters-Kamer, nevens Gil-den-vergaderplaatsen”.

In het jaar 1690 werd het gebouw nog in het midden met een torentje versierd, waaronder een nieuwe „Anatomiseer- of Snijkamer” werd gemaakt.

Zoals wij reeds hierboven opmerkten, bestond bij het stadsbestuur reeds het voornemen om het niet bij de twee vorenvermelde wagen te laten, doch om ook nog een derde gebouw als waag in te richten. Hiertoe werd gekozen de oude Reguliers Poort, welke eveneens tot waag verbouwd werd.

Na de uitbreiding, welke Amsterdam in het jaar 1658 had ondergaan, was de Reguliers-Poort overbodig geworden. Men had er daarom een „groot Pleyn of Marktveld rondom aangelegt, en in den jare 1660 aldaar een Kaas-, Boter-, Vogel-, Hoender- en Hondenmarckt gemaakt”. (De oudste, thans nog in leven zijnde Amsterdammers zullen zich nog wel herinneren, dat in hunne jeugd zelfs nog algemeen van de „Botermarkt” gesproken werd, waarmede het tegenwoordige Rembrandtsplein werd aangeduid).

De vorengenoemde markt werd eertijds gehouden „op die plaats vóór 't Raedhuys, gemeenlijk den Dam genaamd”, maar de Heeren van den Gerechte waren van oordeel, dat de „passagie van het Rockin ten tijde van de weekmarckt-dagen, door het voorstaen met Boter, Kaes, Hennip, Hoepen etc., het leggen van Schuyten en andersints al te seer benaauwt, belemmert en verspert wierdt, soo dat met ingang van den eersten dag van de Maend February 1660, de vorengeseide Week-Marckten gehouden souden worden op de Nieuwe Reguliers Marct, ten welken eynde ook de Oude Poort aldaar tot een Waegh wierdt geappropriert.”

Zoo kwam dus de oude Stad Amsterdam in het bezit van haar 3e Waag, welker „boven-localiteiten” dienst deden ten gerieve van een der 4 Compagnieën Burgers, die des nachts aldaar de wacht hielden.

In de drie bovenvermelde Wagen werden alle koopmansgoederen gewogen, welke bij het pond verkocht werden, „uytgesondert het Geschut en Ankers”. Hieruit moeten wij dus afleiden, dat onze voorouders „zwaar-

wichtige” goederen als geschut en ankers, evenals koffie en rijst, bij het pond verkochten.

Voor die ijzeren gevaarten was de Nieuwe- of Sint Anthonis Waag de aangewezen weegplaats. In verband hiermede was „naestaan den Waterkant een Proefplaats voor de Ankers opgericht, wesende een zware, hooge eyken paal, daer schijven in zijn, tegens welke de Ankers staende opgehaalt werden”. Voorts lag er een groot eikenhouten blok, van een ijzeren dekplaat voorzien, waarop het staande anker, als het losgelaten werd, met een zwaren slag neerkwam.

Kon het anker die proef doorstaan, en „bleef hetzelfde ongekneust, dan wierdt 't door 'n Keurmeester, daarop passende, voor goed gekeurt.” De op die wijze gekeurde ankers wogen drie à vierduizend pond; in 1662 „is aldaer een anker geproeft, dat tot zes duysent ponden zwaar was!”

Wanneer, in het algemeen gesproken, goederen aan een der wagen gewogen waren en zij gingen in andere handen over, dan moesten zij opnieuw de „Waag-proef doorstaan, want men moest zoo dikmaal aan de Waag betalen, als de goederen verkocht wierden.”

Ontstond er eens geschil tusschen verkooper en kooper over 't gewicht, dan beslisten de „Boekhouders van Stadswegen, zijnder twee, die gehouden waren, van alles datter gewogen wierd, boek te houden.”

Als bijzondere bepaling zij vermeld, dat voor boter, welke uit Zweden werd aangevoerd, geen geld aan de waag betaald behoefde te worden. De historieschrijver Commelin vertelt er ons niet bij, waarom die Zweedsche boter aldus „geprotegeerd” werd.

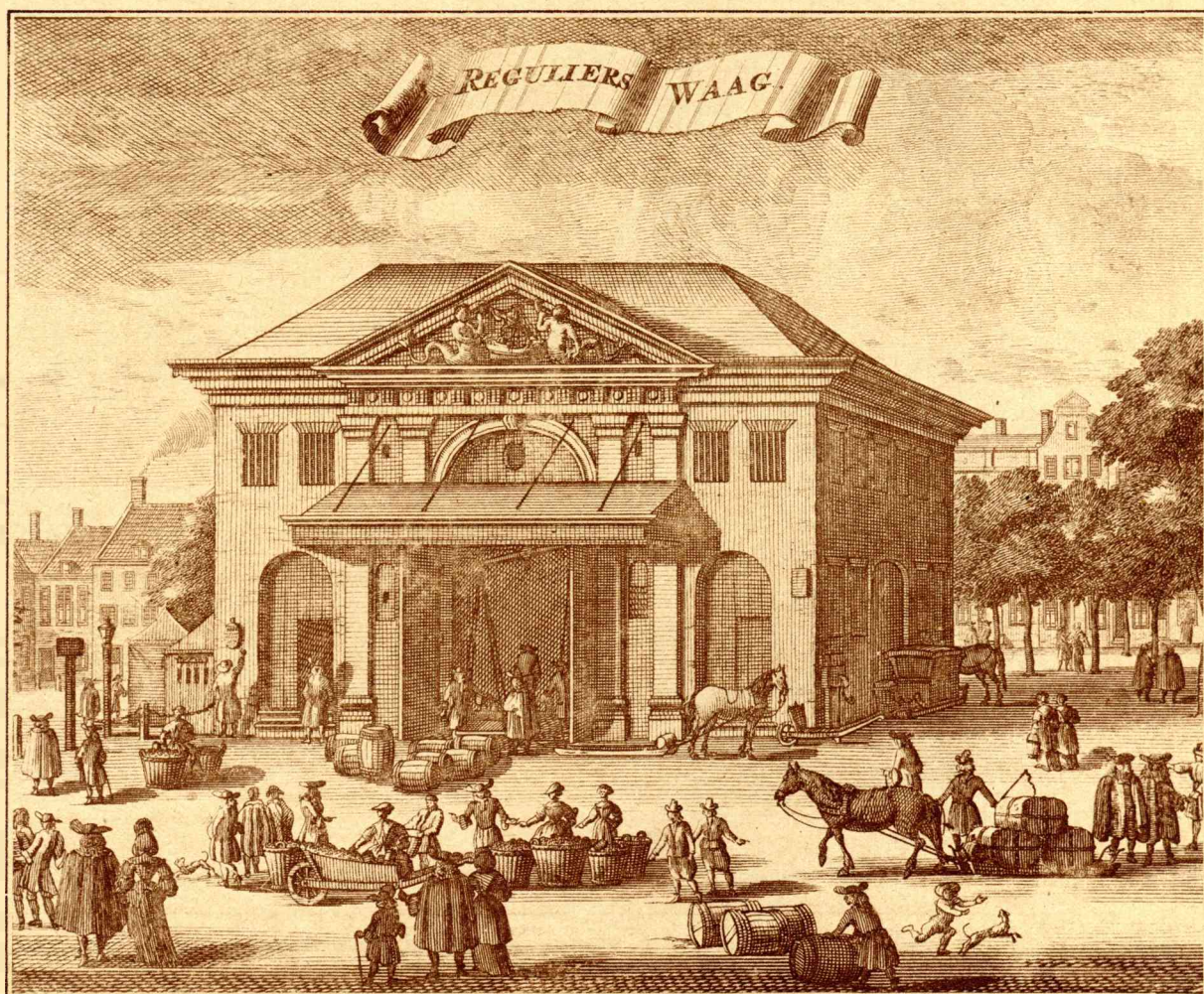
Meer voor de hand liggend was de vrijdom van waaggeld, verleend voor alle goederen, welke gewogen moesten worden „ten behoeve van de Stad, van Kerken en van Godtshuysen.”

In den loop der eeuwen zijn zowel de Oude Waag op den Dam als de Reguliers-Waag op de „Botermarkt” verdwenen: en daarmede verdwenen tegelijkertijd mooie bouwwerken uit 't centrum der stad. Maar,

zooals wij reeds zeiden, blijft, als herinnering aan 't tijdperk der „Amsterdamsche Koopmans-Waagen” uit de 16e en 17e eeuw, nog 't historische gebouw op de tegenwoordige Nieuwmarkt, dat voor de historievorschers nog altijd een bouwwerk betekent, van welks transen eeuwen tot ons spreken.

JOH. CHR. WIJNAND

1) Vele Amsterdammers zullen zich ongetwijfeld nog herinneren, dat eertijds gesproken werd van de „Sint Antheunis”, wanneer men de tegenwoordige Nieuwmarkt bedoelde. — W. —

Onder de schilders van alle nationaliteiten munten de Nederlanders uit door hun liefde voor de weergave van huiselijke tafereelen. Jan Steen vooral is bekend door de uitbundige wijze waarop hij tal van familiefestijnen, als bruiloftsmalen

HET FAMILIE

JAN STEEN

FAMILIEFEEST

en doopfeesten, heeft gepenseeld. Zijn doeken, zooals dat waarvan wij hier een reproductie geven, boeien in hun geheel door de levendigheid van voorstelling, maar niet minder door de zorgvuldigheid, waarmede ieder detail is behandeld.

N TREURIG FRAGMENT UIT HET DAGBOEK VAN EEN MEISJE

DOOR L. A. M. VIERHOUT

Zondag. Met den trein ben ik naar A. geweest en toen ik terugkwam, zat hij tegenover me. Ik weet niet wie of wat hij is, maar hij ziet er uit als een gentleman. O nee, niet van die alledaagsche would-be gentlemen, zooals er duizenden langs den weg loopen: een leeg hoofd boven uiterst correcte kleeding, maar een, wien de adel op zijn gezicht te lezen staat. Bij het naar huis gaan liep hij achter me en toen ik de deur achter mij gesloten had, bleef ik stiekum in 't donker achter het ruitje staan, om hem na te kijken. Even maar, heel even, sloeg hij een blik op de deur, die zich juist achter mij gesloten had.... toen liep hij verder....

Stuk voor stuk heb ik de menschen met mijn binocle gefixeerd.... maar geen enkele kwam in aanmerking om zelfs maar op hem te gelijken.... 't waren stuk voor stuk proleten en leeghoofden.... O, als hij toch eens wist hoe ik naar hem verlang... mijn onbekenden mysterieuzen prins....

Woensdag. Toen ik thuis kwam, heb ik gehuild, vreeselijk gehuild.... Ik heb hem ontmoet en zijn zachte rustige oogen keken even in de mijne; toen blikte hij weer in de verre verten....

De Pyramide van Cajus Sestius, de eenige en volkomen bewaard gebleven pyramide.

Voor het Colosseum te Rome. →

rustig en zeker.... als 't ware met een geheimzinnig waas overtrokken.... Och kom, jong-meisjes-fantasie.... ik ga maar slapen.... dan gaat 't wel weer over....

Maandag. Vannacht geen oog dicht gedaan. Steeds zag ik zijn droeve melancholieke oogen voor mij.... oogen, die in de verte tuurden, alsof zij alles en niets zagen.... Om drie uur ben ik opgestaan en voor het raam gaan kijken.... Flauwtjes hoopte ik, dat hij voerbij zou komen.... misschien.... het kon toch best.... och, nee.... eigenlijk is het idioot.... wie loopt er om drie uur nog over straat.... Ik ben weer in bed gestapt en huiverde, maar toch speelt het mij niet, dat half uurtje aan hem en zijn oogen te hebben geschonken....

Dinsdag. Het wordt steeds erger en ik kan bijna niet meer regelmatig denken.... Altijd zie ik zijn oogen.... als ik eet.... als ik drink.... als ik lees of muziek maak.... ja, vooral als ik muziek maak, dan is 't of ik alleen voor hem speel.... Ik voel me ziek worden en kan er niets tegen doen.... Ik ben vanavond meegegaan naar het concert, omdat ik hoopte, dat hij er zijn zou.... Toen ik thuis kwam wist ik niet wat ze gespeeld hadden, maar ik wist zeker, dat hij er niet was....

Een rusten te Graz.

DE WERELD ROND

Van een echtpaar, dat per fiets een wereldreis onderneemt ontvingen wij uit de verschillende plaatsen waar zij langs trokken een aantal aardige foto's, waarvan wij er hier eenige plaatsen. Het ondernemend tweetal vertoefte thans aan de Noordkust van Afrika en trekt er door de gekozen Volendamsche kleeding even sterk de aandacht als in Zuid-Europa.

Natuurlijk....! Ik ben te onbeteekenend voor hem.... ik, de dochter van een kleinstedschen notaris.... Nooit heb ik verlangd iets anders te willen zijn.... maar nu, nu zou ik een titel voor mijn naam willen dragen... als: gravin of prinses.. Ik zou me kleeden in een droomgewaad, dat hij moest zien.... Uit louter woede dat het niet zoo is, heb ik mijn lievelingsjapon verscheurd.... wat zou hij die japon haten.... dat blauw met die bloemetjes aan den rand.... zoo'n edele, nobele denker.... en zoo'n kinderachtige japon.. O, wat haat ik het leven.... Ik wou dat ik dood was....

Donderdag. Den geheelen dag heb ik achter het venster gezeten en uitgekeken naar hem.... Soms twijfelde ik en drukte mijn gezicht stijf tegen de ruiten om me te overtuigen.... Het scheen van buiten af een gek gezicht te zijn, want zij, die voorbijkwamen, lachten.... maar dat kon me niet schelen, voor hem zou ik me laten trappen en slaan.... Maar niemand, niemand gezien.... geen enkele had die fluweelige, diepe denkers-oogen.... alle oogen, die ik zag, waren leeg en hol als een uitgegeten sardineblikje....

Vrijdag. Zou ik hem dan nooit weer zien?.... Den geheelen dag ben ik naar A. op en neer gereisd en doodmoe.... maar als ik wist, dat hij komen moest, ging ik direct naar hem toe.... of nee, dat mag niet, hij zou denken, dat ik geen dame was.... Och, wat is het leven toch moeilijk.... Ik ben wanhopig en niemand kan mij helpen.... zelfs mijn moeder niet, al is ze ook goed.... indien ik het haar zou vertellen, zou ze me een zottin noemen en me uitlachen.... maar ze weet ook niets en heeft hem nooit gezien.... Het hamert en klopt in mijn hoofd als in een smerij.... Ik voel me ellendig en zal het wel

De Triomfboog van Constantijn, een der schoonste voorbeelden van Romeinsche bouwkunst, welke Rome op het oogenblik nog rijk is.

In het Prater te Weenen.

niet lang meer maken..

Zaterdag. Gisteren was er een vrolijke avond bij ons en er waren veel jongelui.... maar ik kon ze niet uitstaan.. Wat maakten zij een hopeloos figuur als ik hen bij mijn denker vergeleek... Hij, die door zijn blik alleen reeds boven het leven staat... die de verborgenheden van 'smenschen bestaan met zijn grooten geest doorkijkt en alle kleinzieligheden en bête gedoe van zijn medemenschen met de voeten treedt.... Hij, de eenvoudige, die, indien hijslechts wilde, het geheele menschedom in zijn hand kon houden... en hij.... hij weet niet eens, dat ik besta... o, kon ik hem toch maar zeggen.... dat mijn eerste groote liefde geheel en al, enkel en alleen aan hem is toegewijd.... Ik zou zijn keukenmeid willen zijn om toch maar dagelijks in zijn nabijheid te wezen.... om zijn schoenen te poetsen en te kunnen kussen... O, wat moet zij gelukkig zijn, die hij tot vrouw

kiest.... natuurlijk is ze hem onwaardig, waarom, waarom kan ik de uitverkorene niet wezen?....

Zondag. Het is weer Zondag.... zou hij thans voorbij komen?.... kom.... o.... kom toch, mijn held.... laat even, heel even, je blik op mij rusten en ik zal de gelukkigste aller vrouwen zijn.... zou ik hem laten opsporen door een detective....? Nee.... nee.... dat kan niet.... O, wat zit onze maatschappij toch beroerd in elkaar.... als hij niet gauw komt, zal ik ziek zijn.... nee, dat wil ik niet, ik wil niet ziek zijn.... ik wil leven en gezond zijn voor hem, voor hem alleen.... zou hij misschien een auto gekocht hebben en daarom niet meer langs komen.... Ik wou, dat er nooit auto's waren uitgevonden.... maar nee, hij rijdt geen auto, dat voel ik.... het geschok en geraas zou zijn denken verstoren, maar dan.... o, ik kan niet meer denken....

Maandag. Mijn dagboek, jij bent de eenige, wien ik deze woorden zal toevertrouwen.... want ik stierf liever op staanden voet, dan dat de menschen ze zouden hooren.... Jij kent de smarten en martelingen, die ik de laatste week geleden en verduurd heb.... en daarom ben jij ook de eenige, die weten mag, waarom en hoe ik mijn rust heb teruggekregen.... Blank papier, bloos van schaamte, als ik je mijn schande verteld heb.... Ik heb hem weergezien en was als krankzinnig van blijdschap.... Ik zag hem aankomen en voor ons huis halt houden.... Ik zag hem zijn hand uitstrekken naar de bel en ik vroeg mij af, of hij soms mijn gedachten geraden had.... Nog voor het geluid van de schel weerklonk, opende ik de deur, sidderend en bevend van het hoofd tot de voeten, en stond van aangezicht tot aangezicht voor hem.... ik werd beurtelings rood en bleek en kon geen woord uitbrengen.... Toen opende hij zijn mond en begon te spreken. En zijn woorden verscheurden mijn ziel en ik ben weggerend naar boven.... naar mijn kamer en heb de deur achter me gesloten.... Maar zijn woorden bondsden en suidsden me ook daar nog in mijn ooren en, alsof hij nog voor me stond, hoorde ik onophoudelijk:

„J...Juffrouw.... ik... ik.... ik.... ben de bediende v...van den k...k...kleermaker J... J....Ja....ansen en kom den pantalon v....v... v.... van uw vader halen voor een nieuw.... z....z....z.... zitvlak....”

PLICHT EN VADERLIEFDE

Waar zou ik, nu ik geen voldoende zekerheid kan geven, den moed vandaan halen, om mij met zoo'n verzoek tot iemand te wenden?"

"Onder zulke omstandigheden zou er zeker nauwelijks nog een mogelijkheid bestaan om het ergste voor uw zoon te verhinderen. Het ontbrekende bedrag moet onmiddellijk vergoed worden — letterlijk genomen onmiddellijk — want reeds vanavond bij het afsluiten van de kas zou de fout zeer zeker ontdekt worden."

De hoofdcommissaris kon niets antwoorden. Hij zag alles voor zich ineensinken; maar desondanks had hij geen moed voor het besluit, om over Liebenow's vermogen te beschikken.

Er was wel een minuut voorbijgegaan, terwijl Delmonte zwijgend zijn vingertoppen bekeek — toen stond Harmening langzaam van zijn stoel op.

"Het is in dezen stand van zaken geheel doelloos, dat ik uw tijd nog langer in beslag neem, mijnheer Delmonte! Ik was gekomen om uw toegevendheid te verzoeken. Maar ik zie in, dat het uw macht te boven gaat mij te helpen. Ik moet nu dragen, wat niet te veranderen is."

De bankier bestudeerde nog steeds zijn vingertoppen. Pas toen hij niet meer kon twifelen, dat de andere werkelijk besloten was te vertrekken, zei hij aarzelend, zooals iemand, die 't nog niet geheel met zichzelf eens is: „Blijf nog even! Ik gevoel waarlijk de hartelijkste belangstelling voor uw lot. En als er inderdaad onder de personen van uw kring niemand is, dien u genegen acht om u te helpen, dan — nu, dan zou ik er misschien toe bereid zijn."

"U, mijnheer Delmonte? — Wilt u zelf —"

"Het is voor mij ook geen kleinigheid. En wat u mij zooveen over uw geldelijke omstandigheden vertelde, moest mij eigenlijk terughouden. Maar ik kan het niet van mij verkrijgen, een man, dien ik oprecht heb leeren hoogschatten, in zekeren zin als een wanhopige van mij vandaan te laten gaan. Als u op mijn voorwaarden ingaat, zal ik het tekort uit mijn eigen kas dekken en zal ik zwijgen."

"En hoe zouden uw voorwaarden luiden?"

"O, u behoeft niet te vreezen, dat ik u een of andere onaangenaamheid zal bezorgen. Ik zou er slechts zeker van willen zijn, dat er uit dezen dienst geen latere onaangenaamheden voor mij zullen ontstaan. Men mag nooit vernemen, wat ik voor u heb gedaan, en u moet mij daarom op uw eerewoord verzekeren, het tegen iedereen als een onverbreekbaar geheim te bewaren. Ook tegen uw zoon zult u niet zeggen, op welke manier wij een overeenkomst hebben aangegaan. Hij heeft immers ten slotte geen recht, om in dit opzicht eenige ophelderingen van u te verlangen. Het moet voor hem genoeg zijn, dat zijn tekortkomingen met den mantel der christelijke liefde bedekt worden en dat hij ook voortaan nog op het kantoor kan werken, alsof er niets gebeurd was."

"Hoe? Wilt u in uw edelmoedigheid zo ver gaan? Zal hij in zijn betrekking blijven? Neen, dat is te veel. Ook terwille van hemzelf acht ik het noodig, dat hij hier nooit meer zal terugkeeren."

"Neem mij niet kwalijk — maar dit is ook een van mijn voorwaarden. Het staat u immers vrij die te weigeren; maar daardoor zou ook mijn aanbod vervallen. Ik zei immers al tegen u, dat nooit iemand iets van het voorgevallene mag vermoeden. Een plotseling ontslag van den jongen man zou echter, zelfs als het onder het voorwendsel van ziekte werd gegeven, met het oog op de door hem gedurende de laatste maanden uitgeoefende functies alle mogelijke vermoedens doen ontstaan. Natuurlijk zou het lichtzinnigheid zijn, hem nog langer de kas toe te vertrouwen. Doordat ik hem bevorder tot een beter betaalden en daarbij geheel ongevaarlijken post, is echter, zooals ik hoop, alle reden voor bezwarende gevolgtrekkingen opgeheven."

De hoofdcommissaris wreef over zijn voorhoofd. „Wat ik daar hoor, komt mij nog

DOOR REINHOLD ORTMANN

HET VERHAAL TOT NU TOE.

De hoofdcommissaris Harmening, man van groote plichtsbetrachting, komt tot de ontdekking, dat zijn zoon groote bedragen van zijn patroon Delmonte verduisterd heeft, om zijn speelschulden te kunnen betalen. Commissaris van Liebenow, die verliefd is op de dochter van den hoofdcommissaris, wil zijn heele vermogen offeren om te helpen, maar de hoofdcommissaris weigert dat aanbod aan te nemen. Delmonte heeft te kennen gegeven, alvorens verdere stappen te doen, eerst een onderhoud te willen hebben met Harmening, waarom deze hem bezoekt, om van hem te hooren, dat hij het gebeurde geheim wil houden, mits het ontvreemde bedrag wordt vergoed, wat Harmening echter niet kan.

steeds als een droom voor. Dat zou immers een belooning zijn inplaats van een straf."

"Wij zullen er dus een beetje voor moeten zorgen, dat de jongeman het niet zoo opneemt. Hij moet een schriftelijke schuldbekentenis voor mij opstellen, waarvan ik natuurlijk slechts dan gebruik zal maken, als hij zich opnieuw mijn vertrouwen onwaardig zou betoonen. En hij zal zich ertoe verplichten, maandelijks een gedeelte van zijn tractement ter afdoening van zijn schuld aan mij te betalen. Ik heb er natuurlijk niets tegen, dat u van uw kant een dergelijke verplichting op u neemt. Maar ik laat het vaststellen der termijnen van betaling en de hoogte der afzonderlijke bedragen geheel aan uw beoordeeling over. Men zou immers kunnen zeggen, dat u van den regen in den drop was gekomen, als ik u verplichtingen wilde opleggen, die uw krachten te boven gaan."

"En zou dat alles zijn, wat u van mij eischt?"

"Ja, lieve hemel, wat zou ik dan anders nog van u verlangen? Wij menschen zijn nu eenmaal van elkaar afhankelijk en het is onze plicht elkaar wederkeerig bij te staan, zoo goed als wij dit kunnen. Het bewustzijn een achtenswaardig man uit de verlegenheid te hebben geholpen, is ten slotte ook iets waard. Ik heb dus uw woord, dat u zult

zwijgen, onvoorwaardelijk en tegen iedereen, ook tegen uw naaste familieleden?"

"Ik beloof het u, mijnheer Delmonte! God geve, dat ik lang genoeg mag leven, om u mijn schuld te betalen."

"Nu, er is geen haast bij, want ik ben een rijk man en heb al vaak bij een mislukte speculatie grootere sommen verloren dan deze, zonder daardoor mijn goed humeur te verliezen. Bovendien is u in het beste van uw leven. In de eerste tien jaar zult u toch zeker niet aan pensionneering denken."

"Toen ik hierheen liep, was ik natuurlijk vast besloten nog vandaag mijn ontslag aan te vragen, maar in deze veranderde omstandigheden."

"Hebt u van dat plan afgezien — dat is heel natuurlijk. Ik stel het zelfs uitdrukkelijk tot voorwaarde. Mijn tusschenkomst zou immers volstrekt geen doel hebben, als u desondanks u zelve wilde opofferen. Want, laten we elkaar goed begrijpen, hoofdcommissaris: wat ik nu doe, doe ik niet voor uw zoon, wiens onverantwoordelijke lichtzinnigheid wel een strenge straf verdiend zou hebben, maar voor u, dien men altijd tegen mij als een welwillend en menschielvend man heeft geprezen. U zou uw evenmens ook niet in den steek laten, als u hem kon helpen — niet waar?"

"Als ik hem kon helpen — neen, zeker niet!"

"Nu dan! — Dus zullen wij niet langer over de zaak spreken. Ik verzoek u, om vijf uur andermaal hier te komen, opdat ik u de schuldbekentenis ter onderteekening kan voorleggen. En stuur morgenochtend op den gewonen tijd uw zoon. Ik zal hem een stuk dicteeren, dat hij maar heeft te tekenen, en dan moet er tusschen hem en mij geen sprake meer zijn van deze ellendige geschiedenis."

Met een handdruk nam de hoofdcommissaris afscheid van mijnheer Delmonte. Hij wist nauwelijks, hoe hij op straat en in zijn woning was gekomen. Maar toen zijn dochter hem tegemoet snelde, nog bleek van opwinding en met behuilde oogen, toen werd hij plotseling van vreugde en blijdschap vervuld.

Hij sloot haar in zijn armen en kuste haar, terwijl hij haar de teederste woorden toesprak. „Wees niet bezorgd meer, lieveling — alles is weer in orde. De wolk is weggedreven en de lucht weer helder geworden. Maar nu moet je mij ook een vroolijk gezicht laten zien."

Alice leunde overgelukkig tegen zijn schouder. Hoezeer zij ook onder de pijnlijke onzekerheid en zorg geleden had, de verzekering van haar vader, dat haar vrees ongegrond was geweest, verdreef dadelijk alle angst uit haar hart. Zij verlangde niet eens te weten, wat er gebeurd was en haar eenige vraag luidde: „U is dus niet meer boos, papa, omdat ik mijnheer Van Liebenow had aangespoord, om boven te komen?"

"Het is de gelukkigste gedachte geweest, die je kon hebben, kindlief, en die verdient een vorstelijke belooning. Als je soms een wensch hebt, dien ik kan vervullen — een zeer grooten wensch, dan zou het nu de gunstigste gelegenheid zijn, om ermee voor den dag te komen. Nu dan — wees oprecht! Heb je volstrekt niets op je hart, dat je mij zou willen toevertrouwen?"

Zij voelde, dat zij hevig bloosde en verborg haar gezicht tegen den schouder van haar vader.

"O papa — lieve papa —"

"Nu, moet ik je een beetje helpen? Het begint met H, en dan e-i-n; moet ik nog verder spellen?"

Een juichkreet gaf hem antwoord en toen werden de zachte meisjesarmen zoo stijf om zijn hals geslagen, alsof die hem wilden laten stikken.

"Het is dus wel waar, zooals ik zie. Nu, dan zal ik aan mijnheer den commissaris moeten vragen, of hij misschien zin heeft, om mijn schoonzoon te worden."

Met een zachten dwang onttrok hij zich aan

OUD-HAARLEM — Poortje van het voormalig Gasthuis in de Jansstraat.

No. 3

haar vurige liefkoozingen en stuurde haar met een innigen kus naar haar kamer. Toen echter schudde hij als in verwondering over zichzelf zijn hoofd. Hoe kwam hij er in vredesnaam toe, zich zoo verheugd en gelukkig te gevoelen! Al was ook door de haast onbegrijpelijke edelmoedigheid van dien man de catastrofe tegenover de buitenwereld afgewend, dat, wat hem straks zoo pijnlijk in het diepst van zijn hart had getroffen, was daardoor nog niet ongedaan gemaakt. Een inwendige stem zei tegen hem, dat hij nog vaak genoeg den druk van den ketting zou voelen, dien hij voortaan tot aan het einde van zijn leven mee moest sleepen. De korte roes van vreugde was vervlogen en de grauwe schaduw van zorg viel opnieuw op zijn hart, toen hij de kamer van zijn zoon binnentrad.

IV

Reeds omstreeks het middaguur was de hoofdcommissaris Harmening weer in zijn ambtsvertrek gekomen. Hij vroeg naar den commissaris Van Liebenow; maar hij kreeg ten antwoord, dat de ambtenaar zich met twee politieagenten naar het hotel d'Angleterre had begeven, omdat er van het politiebureau van die wijk bericht was gekomen van een in het hotel bedreven zelfmoord.

„Een jonge tooneelspeelster moet zich vergiftigd hebben,” voegde de door Harmening ondervraagde collega eraan toe. „Dat geeft vermoedelijk weer dankbare stof voor de reporters van onze lokale bladen.”

„Wanneer is mijnheer Van Liebenow weggegaan?”

„Nauwelijks een half uur geleden. Hij heeft de agenten Bertholts en Gravenhagen meegenomen.”

„Dan ben ik wel zeker hem daar nog aan te treffen. U zou mij bovendien telefonisch in het hotel kunnen aankondigen, opdat mijnheer Van Liebenow niet voor mijn komst vandaar zal vertrekken.”

Toen Harmening voor het in de binnenstad gelegen logement, een meest door handelsreizigers bezocht hotel van den tweeden rang, uit het rijtuig stapte, kwam de politieagent Gravenhagen eerbiedig groetend naar hem toe.

„Mag ik mijnheer naar de plaats der misdaad brengen? Ongeveer tien minuten geleden is ook de dokter van de rechtbank aangekomen.”

„Goed — wijs mij den weg maar.”

Vluchtig beantwoordde Harmening de groeten van het nieuwsgierig in de gang en op de trap staande hotelpersoneel. Hij moest tot de tweede verdieping klimmen en dan een lange gang afloopen, aan welker einde een kleine dwars-gang was. Hier waren nog slechts twee deuren en voor de eene stond de politieagent Bertholts op wacht, om aan alle onbevoegden den toegang te weigeren. Dienstvaardig opende hij de deur voor zijn meerdere, wiens verschijnen tengevolge van een uit gerechtelijk standpunt zoo gewone aanleiding hem eenigszins scheen te bevreedmen.

Met een vluggen blik overzag de hoofdcommissaris den toestand.

Het appartement van het hotel had blijkbaar uit twee inelkaarlopende vertrekken bestaan en de kamer, waar nu een groep heeren om het op de kanapee liggende levenloze lichaam heen stond, was het zoogenaamde salon van de meest-betalende gasten van het hotel. Een lichtkleurige, met kostbaar bont gevoerde mantel was achteloos over een stoel geworpen en midden op het tapijt lagen een waaijer en een fluweelen tasch, zooals de dames gewoonlijk voor het bewaren van haar binocle naar den schouwburg meenemen. Men had het blijkbaar verstandig geacht alles in denzelfden toestand te laten, waarin men het gevonden had. De deur naar de aangrenzende slaapkamer stond

wijd open en de gladgestreken kussens van het breede Engelsche ledikant toonden aan, dat de slaappleaats niet gebruikt was.

Op het oogenblik van zijn binnenkomen hoorde Harmening den over de doode gebogen dokter van de rechtbank zeggen: „Zonder eenigen twijfel strychninevergiftiging. Sedert het intreden van den dood zijn minstens tien tot twaalf uur voorbijgegaan.”

Hij kwam naderbij, wisselde een zwijgenden groet met Van Liebenow en gaf den dokter over het bed der ongelukkige heen een hand. De overledene vrouw, die daar met 'n akelig verwrongen gelaat voor hem lag, was blijkbaar nog jong.

OUD-HAARLEM — Het Kosterhuis van de oude St. Janskerk.

Maar dit kon men slechts opmaken uit haar slanke gestalte, want aan haar in 'n vreeselijken doodstrijd verwrongen gezicht kon men volstrekt niet zien, of zij tijdens haar leven jong en mooi was geweest. Buitengewoon mooi was echter het half losgeraakte haar, waarvan een breede vlecht op den grond hing, terwijl aan den anderen kant van haar hoofd het kapsel goed was blijven zitten.

De kleeding der doode was tot aan de sierlijke lakschoentjes buitengewoon keurig en smaakvol en aan haar linkerhand, die in de bekleding van de kanapee was vastgeklampt, glinsterden eenige kostbare ringen.

De oogen van den hoofdcommissaris bleven niet lang op dit verschrikkelijk tafereel gevestigd. Hij kon, ondanks de ervaringen in zijn hardvochtig beroep, bij het zien van zooiets nooit een benauid gevoel van zich afzetten. En vandaag had zijn zenuwgestel al zooveel moeten verduren, dat hij nu nog veel minder weerstandsvermogen had dan anders.

„Zelfmoord?” vroeg hij zacht aan Van Liebenow. „Zijn de beweegredenen bekend?”

„Neen. Ik heb tot nu toe niets kunnen vaststellen, want men weet hier in huis volstrekt niets over de doode. — Mag ik de heeren met elkaar bekend maken — mijnheer Reichenberger, de gérant van het hotel — doctor Alexander, de het eerste geroepen geneesheer — de hoofdcommissaris van politie Harmening.”

Men boog zwijgend voor elkaar, toen lichtte Liebenow met korte woorden zijn chef in omtrent het resultaat van zijn onderzoekingen.

„De zelfmoordenaar is volgens de mededeeling van mijnheer Reichenberger drie dagen geleden hier in het hotel afgestapt en heeft zich in het vreemdelingenboek ingeschreven als Ada Leoni, tooneelspeelster uit Weenen. Zij was schijnbaar ruim voorzien van geldmiddelen en heeft niet slechts dagelijks haar hotelberekening vereffend, maar ook op een haast verkwistende manier fooien uitgedeeld. Tot gisteren na den middag meent het personeel echter duidelijk kenteekenen

van een bedrukte of zenuwachtig opgewonden gemoedsstemming bij haar te hebben waargenomen. Maar nadat zij vroeg in den avond van gisteren het bezoek van een heer had ontvangen, moet dat geheel veranderd zijn. Zij betoonde zich zeer spraakzaam en vroolijk en liet zich door den portier een toegangsbewijs voor de opera bezorgen. Ook toen zij tegen elf uur uit den schouwburg terugkwam, was zij in een zeer opgewekte stemming. Zij liet hier in haar kamer de thee brengen — het servies staat daar nog op de tafel — en nam schertsend afscheid van het dienstmeisje met de mededeeling, dat zij haar den volgenden morgen niet behoefde te wekken, omdat zij in de laatste nachten zoo slecht had geslapen en zij het verzuimde wilde inhalen.

„Slechts dit bevel zou misschien kunnen doen vermoeden,” ging commissaris Van Liebenow in zijn bericht aan den hoofdcommissaris voort, „dat zij toch plannen voor een zelfmoord had — verder moet haar gedrag volstrekt niet hebben aangetoond, dat zij levensmoe was, des te minder omdat zij verschillende plannen had gemaakt voor dien avond, zooals het bestellen van een rijtuig, het koopen van een kaartje voor het concert en haar vraag, nog in de laatste oogenblikken, om het adres van een modiste, die zij vandaag wilde gaan bezoeken.”

„Dit alles kan zeer goed ook een weldoordachte komedie zijn geweest,” antwoordde Harmening. „Wanneer werd de zelfmoord ontdekt?”

Deze vraag werd aan mijnheer Reichenberger gedaan. „Het kamermeisje kwam mij om twaalf uur vertellen, dat juffr. Leoni nog steeds niet

om haar ontbijt had geschild en in haar kamer alles doodstil was. Ook op een herhaald kloppen had zij geen antwoord gegeven en een blik door het sleutelgat had het meisje overtuigd, dat het bed niet beslapen was. Daarop trachtte ik zelf binnengelaten te worden en toen ook mijn kloppen en roepen vergeefs bleef, stuurde ik — zooals gewoonlijk in zoo'n geval — om de politie. Men liet de van binnen gegrendelde deur door een slotenmaker openbreken en toen vonden wij de dame zooals u haar nu ziet.”

„De verdenking, dat zij 't slachtoffer van een misdaad zou kunnen zijn, komt mij na dit bericht geheel onmogelijk voor,” zei de hoofdcommissaris nu tegen Liebenow. „U zult wel zoo vriendelijk willen zijn deze aangelegenheid verder te behandelen en mij later verslag erover uit te brengen. Voordat ik wegga, verzoek ik u echter nog om een paar woorden onder vier oogen.”

Zij gingen naar de slaapkamer en de commissaris deed de deur achter hen dicht.

„Ik ben natuurlijk niet wegens dezen zelfmoord hier gekomen, waarde jonge vriend, want voor het behandelen van zoo'n zaak hebt u mijn bijstand niet noodig. Maar ik wenschte zoo spoedig mogelijk tegen u te zeggen, dat de aangelegenheid van mijn zoon voorloopig geregeld is. De tusschenkomst van een rijken vriend heeft de restitutie van het ontbrekende bedrag voor mij mogelijk gemaakt en Paul zal zelfs zijn betrekking aan de Bank behouden.”

„U had mij geen gelukkiger tijding kunnen brengen! Ik heb gedurende deze laatste uren ware doodsangsten uitgestaan.”

Harmening drukte hem krachtig de hand. „Dat geloof ik en ik dank u van ganscher harte voor de vriendschap, die u mij en de mijnen bij deze treurige aangelegenheid hebt betoond. Het zou een beleediging zijn, als ik u verzocht erover te zwijgen. En ik vrees toch al, dat u nog eenigszins boos op mij is wegens het antwoord, dat ik u straks heb moeten geven.”

(Wordt voortgezet)

Vrouwenleven

DE ALLERNIEUWSTE HOEDEN

W e zitten, met de herinnering aan den vorigen laten winter, nog steeds in afwachting van vorst en koude en reeds brengen ons de groote Parijsche modehuizen de nieuwste hoedenmodellen voor voorjaar en zomer.

Zullen de hoeden veel veranderen? Getuige het hierbij afgebeelde kleine hoedje van oud-rose stroo, gearneerd met biais van crêpe de chine op den bol, dat gelanceerd wordt door het modehuis Suzel, zijn de kleine nauwsluitende dopjes nog niet uit de gratie. Maar naast die kleine hoedjes zien we toch ook grootere modellen, welke zich, beter dan de kleine dopjes, aanpassen aan de tegenwoordige kleeding.

Ik zag o.a. een grooten zwart-fluweelen hoed, met garneering van kleurige steenen. Ook de hierbij afgebeelde hoed van rood stroo, van het modehuis Marguerite Gisler, is tamelijk groot — ten minste aan één kant, waar hij het gezicht bijna geheel verbergt.

Van den derden hoed is de eigenlijke toque van zwart satijn klein genoeg, maar de elegante vleugels geven er 'n omvang aan, die gracieus is en flatteerend.

Of we werkelijk grootere hoeden zullen krijgen? Dat zal afhangen van de vrouwen zelf — en misschien ook van toevallige omstandighe-

Hoed van oud-rose stroo, met garneering op den bol van crêpe de chine biais

Toque van zwart satijn met groote vleugels.

eindelijk besloot dan maar 'n minder kostelijkhoeden-exemplaar te zullen dragen. Toen stond de dikke zanger Lablache, die onder de algemeene consternatie kalmpjes was blijven zitten, op en met ontzetting zagen de anderen, dat 't kostelijke kunstproduct van gaas en kant en lint en veeren plat als een pannekoek op den door hem verlaten stoel lag.

Maar de zangeres drukte het verongelukke kunstwerk op haar hoofdje, verhoog en verschikte hier en daar wat, spelde het vast met gouden hoedenspelden en — er ontstond een nieuwe mode.

Maar geen der elegante navolgsters wist den origineelen chic te bereiken, dien het gewicht van den zanger had weten te verleen aan den hoed van de groote zangeres!

Dus, wie zal kunnen zeggen wat ons, op modegebied, nog te wachten staat?

PAULA DEROSE.

EEN PAAR GRAPPIGE KINDERPANTOFFELTJES

V oor de kleintjes die pas kruipen en wier kleine pootjes goed warm gehouden moeten worden zijn de hierbij afgebeelde Teddy-beerschoentjes uitermate geschikt.

Ze worden gebreid van licht-bruine vierdraads wol op stalen, tamelijk dunne naalden, waarbij afwisselend een lussentoer wordt gebreid en een toer averchts.

De lussen breit men als volgt: men steekt de naald in, windt den draad 2 keer om naald en linkervoorvinger, dan 1 keer om de naald alleen, haalt den steek door, keert de lus om, breit 1 steek in den achterkant, haalt den eersten steek over den tweeden en laat dan pas afglijden. Op deze wijze komen de lussen goed vast te zitten. Na iederen lussentoer breit men 1 toer averchts.

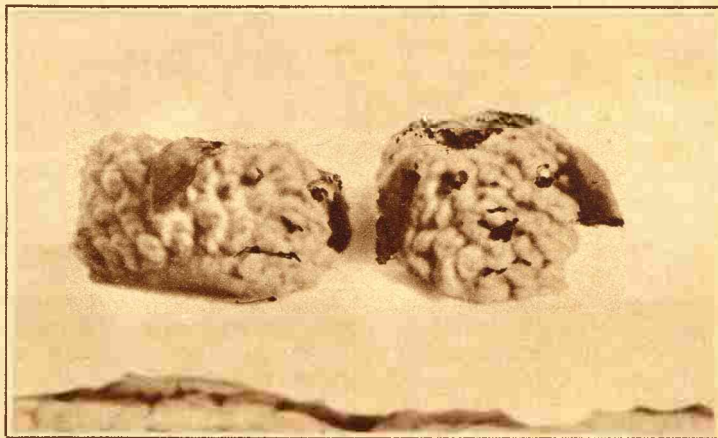
Men zet 12 st. op, breit 1 toer aver., vervolgens 1 toer met lussen. Deze beide toeren worden 3 keer herhaald. Bij den 10den toer wordt 1 st. geminderd, zoodat er slechts 11 lussen komen en zoo gaat men door met minderen tot er op den 14den toer slechts 9 lussen komen. Op deze negen steken breit men nog 30 toeren — of meer of minder, naarmate de grootte van het voetje — en kant het werk af. Dan neemt men 12 steken op bij het begin van het werk, breit 1 toer links van wreef tot teen, breit een lussentoer, vervolgens 1 toer links en mindert verder bij iederen lussentoer tot er 9 steken op de naald staan. Hierop gaat men door tot de vereischte lengte is bereikt. Dan wordt het pantoffeltje aan den achterkant aaneengenaaid, waarna men een toer vasten langs den bovenkant haakt ter meerdere stevigheid.

Voor de ooren worden 8 st. opgezet. Bij den 2den toer in 1sten en laatsten st. 1 st. meerderen, 1 t. breien; deze 2 t. herhalen tot er 12 st. op de naald zijn. Dan 8 t. breien. Vanaf den 14den toer in 't midden 2 st. samenbreien, 1 t. breien en deze beide toeren herhalen tot er 9 st. op de naald zijn. Tenslotte 3 toeren minderen in 't midden en de overgebleven 6 st. afkanten.

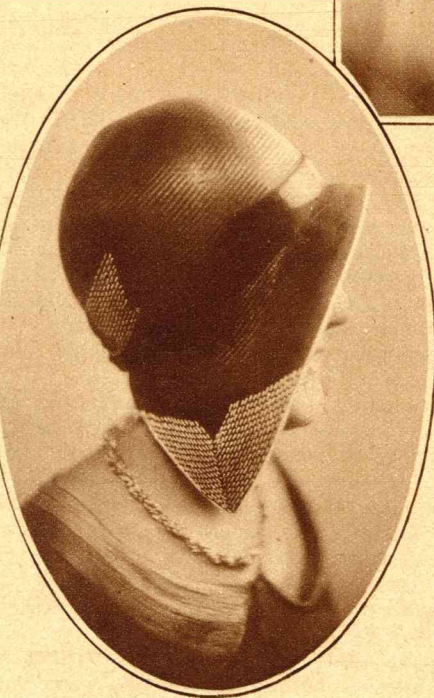
De ooren worden aangenaaid, 'n paar glimmende zwarte schoenknoopjes moeten als oogen dienen en met eenige steken zwarte wol maakt men den neus.

De zoeltjes worden op maat geknipt van sterke zachte wollen stof of van peau de pêche. Men neemt ze dubbel, naait ze tegen elkaar in en bevestigt ze met een zoomsteek aan de schoentjes.

THÉRÈSE.

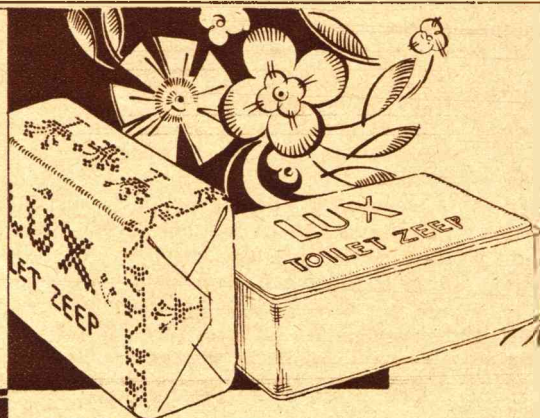

Teddy-beer-schoentjes voor de kleinsten.

Rood strooien hoed met eenvoudig borduursel van wit zijden koord en lintgarneering.

Een nieuwe, heerlijke toiletzeep, fijn van geur, zacht voor de huid ... en toch ... matig in prijs

LUX

TOILET ZEEP

Prijs 25 cts p. tablet

De wedstrijd Blauw-Wit—V.U.C. in 't Stadion. Kiekje tijdens een algemeenen aanval der Zebra's op het doel der gasten.

in een voorsprong van drie punten worden omgezet en werkelijk, de vorm waarin de club van Tap momenteel verkeert, geeft alle reden om te veronderstellen dat het zoover zal komen. Echter dient niet uit het oog te worden verloren dat A.D.O. nog 7 wedstrijden moet spelen. Er kan dus nog heel wat gebeuren. Voorloopig zullen A.D.O. en Ajax met betrekking tot de vraag wie kampioen wordt, de belangstelling wel gaande houden.

Voor de Amsterdamsche tweede klassers was het een belangrijke dag.

In afd. A is het Spartaan niet gelukt van Z.V.V. te winnen. Integendeel, de rood-

SPORT VAN ZONDAG

Blauw Wit geeft den moed niet op en de zebra's zien dit loffelijk streven reeds thans met succes bekroond. Want... nu Zondag met flinke cijfers van V.U.C. is gewonnen bedraagt de achterstand op het leidende Z.F.C. nog slechts één punt en dit, terwijl Blauw Wit nog een wedstrijd meer heeft te spelen. Die achterstand kan dus in een punt voorsprong worden omgezet. In elk geval hebben de zebra's hun lot in eigen hand. Een spannende finish staat hier voor de deur. Z.F.C., Blauw Wit, H.V.V. of misschien nog Feijenoord. Wie volgt Go Ahead?

De overwinning op V.U.C. kostte den Amsterdammers niet veel hoofdbreken. Met rust was de stand reeds 4—0. Wel zagen de toeschouwers na de hervatting een heel wat beter Haagsch team binnen de krijtlijnen, doch toen was het natuurlijk te laat. Intusschen krijgt V.U.C. een grooten achterstand op de andere staartclubs, zoodat er wel weinig anders voor de zwart-witte Hagenaars op zal zitten dan de degradatiewedstrijden. En deze zullen tegen D.H.C. en het Vlaardinger Fortuna niet gemakkelijk zijn.

In afdeling I nadert men wat minder snel. Wij zijn er van overtuigd dat het hier wel Maart zal worden voor de kampioen er is.

Nu Ajax op Spangen een kostbaar puntje aan Sparta heeft moeten laten, zijn de papieren van A.D.O. weer wat gestegen. Zelf maakten de Hagenaars met Haarlem korte metten. Bepalen we ons tot de meest ernstige kandidaten, dit zijn dus A.D.O. en Ajax, dan staan de rood-groene Hagenaars er werkelijk uitstekend voor. Zij hebben één punt minder behaald maar hebben twee wedstrijden meer te goed. Dit puntje achterstand kan dus

Blauw Wit wint in het Stadion met sprekende cijfers van V.U.C. Moment uit den strijd voor het Haagsche doel.

Zeeburgia en Hercules deelen de eer. Moment uit dezen belangrijken 2e klasse wedstrijd voor het Utrechtsche doel.

De eerste gegadigde voor den Nederlandschen kampioenstitel Go Ahead, het kranige Deventer team, werd Zondag kampioen van Afd. III. De Deventenaren zullen ongetwijfeld ook in de kampioenscompetitie wel van zich doen spreken.

zoo ernstig met wisselvalligheid behept dat wij op hen allermist durven bouwen. De big-match in 2 B was de ontmoeting tusschen Zeeburgia en het oude Hercules. Deze wedstrijd eindigde onbeslist, zoodat D.E.C., dat zelf niet speelde, weer een punt voorsprong heeft verkregen. De kampioenskans voor Hercules hield zoo nauw verband met een overwinning op Zeeburgia dat wij den Utrechtenaren nu maar weinig kans meer geven.

Een geduchte tegenvaller was de nederlaag van A.F.C. in Amersfoort. Vooral de cijfers waarmee van het zwakke Amersfoortsche team werd verloren zijn weinig bemoedigend. Hopeloos is de toestand gelukkig nog niet. Zandvoort staat nog slecht en H.V.C. dat twee punten meer heeft maar ook evenveel wedstrijden voor is, eveneens.

De tanden op elkaar A.F.C.'ers. Aan dit jubeljaar mogen in geen geval degradatiewedstrijden worden vastgeknoopt.

Van Heinde en Verre

„Yes we have no bananas”

Midden in Berlijn bevindt zich een enorme opslagruimte voor bananen. De vruchten worden in onrijpe toestand geïmporteerd en worden in de verwarmde kelders voor de consumptie langzaam „gaar”.

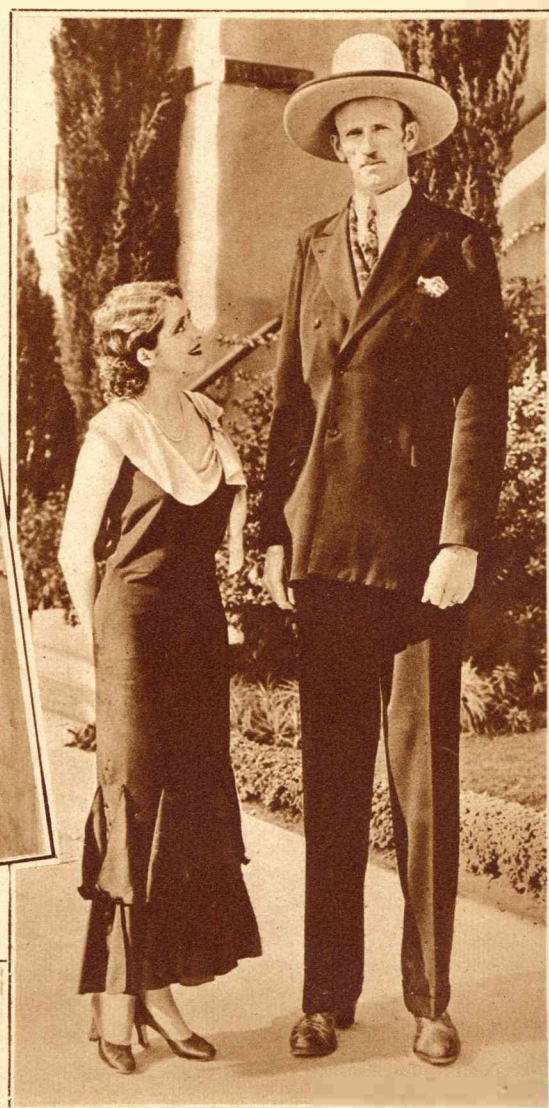

Verkeer in de Woestijn.

Op dezelfde wijze als zij reeds eeuwen lang deden, trekken de karavaanreizigers ook nu nog op hun kameelen door de woestijn, waar geen snelverkeer mogelijk is. Een halteplaats voor de pyramiden van Cheops in Egypte.

Vereerders van den Italiaanschen dictator Mussolini hebben besloten hem midden in Rome een eerezuil op te richten. Een kolosale marmerblok uit de groeven van Carrara zal als voetstuk dienen. Onze foto toont hoe de Mussolini-kei over het St. Pietersplein wordt gesleept.

„Wat voor meer is het boven”.

vraagt de actrice Billie Dove aan den langsten man van de Vereenigde Staten, E. Madsen, die ook al voor de film zal gaan spelen.

In en om de Hoofdstad

Namens den Bond van jonge Liberalen werd voor het standbeeld van Thorbecke op het Thorbeckeplein door zijn voorzitter Mr. Kappeyne van de Coppello, een krans neergelegd. Links op den voorgrond Mr. Harmen Smeenge.

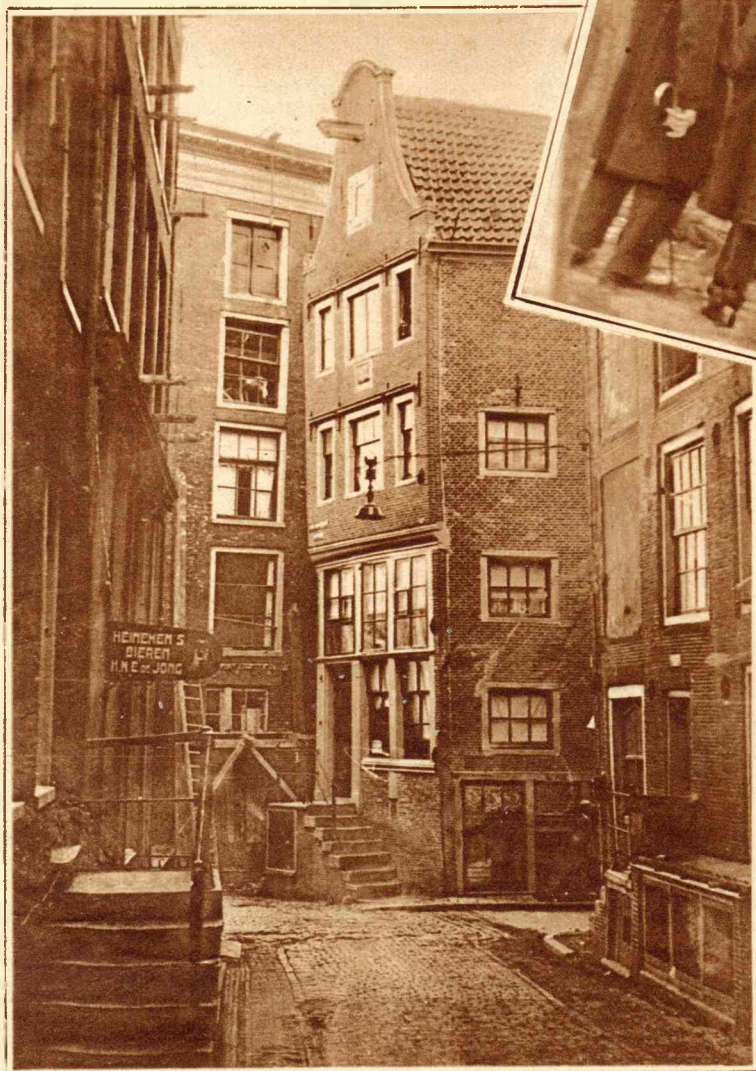
De heer E. C. Kip, chef-bedrijfsleider bij de firma Hirsch aan 't Leidscheplein zal 1 Februari den dag herdenken, waarop hij voor 40 jaar bij genoemde firma in dienst trad.

Het huis Eglantiersgracht 120, waar de bekende paedagoog Jan Ligthart in zijn jeugd heeft gewoond, zal binnenkort in veiling komen.

Een vindingrijk koopman, die vond dat hij op de Noordermarkt niet over voldoende ruimte beschikte om zijn waren uit te stallen, bracht ze op een dek-schuit. De belangstelling was er niet minder om.

Het huisje aan den hoek St. Olafsteeg-O.Z. Voorburgwal, door de Vereeniging Hendrik de Byzer aangekocht, is geheel gerestaureerd.

Op het voormalig Cavalerieterrein te Haarlem werden een dertiental officieren van het Motorcorps beëdigd. De linkerhand rust op den auto, als teeken van trouw aan het wapen.

Het nieuwe postkantoor te Zaandam is
dezer dagen officieel in gebruik genomen.

„Hans Drift”, een kinderoperette van den heer
E. Prins, met muziek van J. Prins, werd te
Alkmaar met veel succes door de leerlingen
van Corn. Jonkers koorklassen opgevoerd.

Nieuws

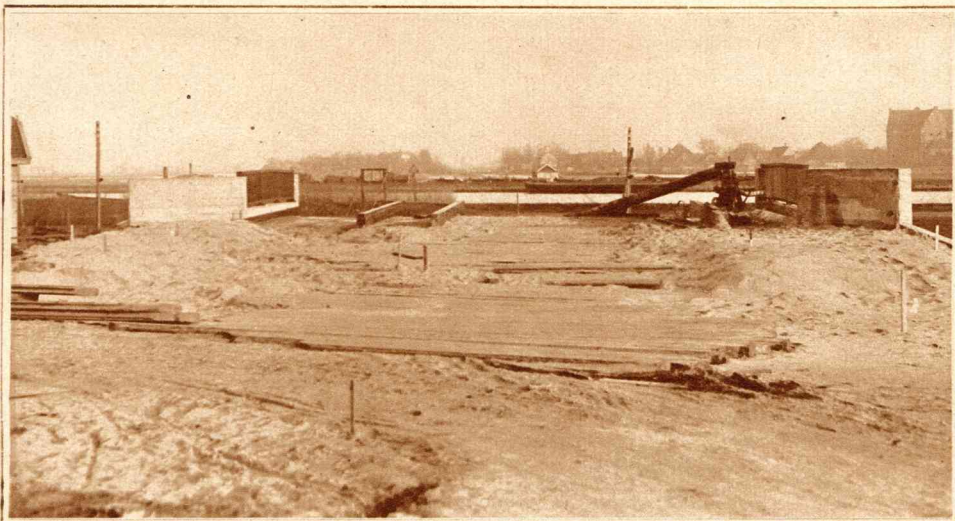
UIT
DE

Provincie

Noord-Scharwoude heeft een
nieuw Raadhuis, dat deze week
door 't gemeentebestuur werd
betrokken.

De werkzaamheden aan den Provincialen weg Haarlem—
Purmerend vorderen zeer veel arbeid. Thans is men bezig
ter hoogte van de Sluissloot bij den Watertoren te West-
zaan. Een tweetal foto's, welke een indruk geven van het
omvangrijke werk, dat tot stand moet worden gebracht.

Mededeeling van de Administratie

Onze kwartaal-abonne's maken wij er nogmaals op-
merkzaam op, dat wij de kwartalen niet rekenen
volgens de maanden van het jaar, doch volgens de
nummers van het blad en wel van No. 1 tot en
met 13; 14 t.m. 26; 27 t.m. 39 en van 40 t.m. 52.

Abonnementsprijs-verlaging

voor onze buitenlandsche abonné's:

Met ingang van den nieuwen jaargang (21 Maart a.s.)
wordt de abb.-prijs voor de abonné's in België,
Frankrijk en Duitschland gesteld op f 2.25 p. kw.
voor het overige buitenland „ „ 2.50 „ „

Voor Ned. Oost- en West-Indië blijft de prijs
f 1.75 per kwartaal. Bij vooruitbetaling te voldoen!

Is bij het einde van een kwartaal geen remise voor
een volgenden termijn ontvangen, dan wordt de
toezending stopgezet.

Abonné's, die over 1930 reeds hun abonnement
hebben voldaan, kunnen het te veel betaalde van hun
volgende remise aftrekken. DE ADMINISTRATIE.